

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izvzemli nedelje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Demobilizacija?

Dunaj, 26. februarja.

Včerajšnja izjava ministrskega predsednika grofa Stürgkha je napravila v vsej avstrijski javnosti, pa tudi v ostali Evropi, kar najglobljejši vtisk. Grof Stürgkh je označil mednarodni položaj z naslednjimi besedami: »utemeljeno je upati, da bo splošna politična napetost skoraj popustila«.

Te previdno stilizirane besede predsednika avstrijske vlade so tem pomembnejše, ker jih je grof Stürgkh izgovoril šele potem, ko se je o njih sporazumel z zunanjim ministrom grof. Berchtoldom. Mi smo že v nedeljo javili, da se nahaja mednarodni položaj v stanju popolne razrešitve in na podlagi izvršne informacije smo poročali, da je avstrijsko - ruski sporazum toliko, kakor perfekten. Le glede Djakovice se zdi, da pogajanja še niso končana, ruski krogi trde, da vztraja Rusija na tem, da ostane Djakovića srbska; Avstrija se napram tej zahtevi baje ne zadržuje intransigentno. V avstrijskih krogih se temu nasproti poudarja, da sta Peč in Prizren najskrajnejši koncesiji monarhije. Obojestransko pa se priznava, da je spor reduciran na tako ozki prostor, da je končni sporazum popolnoma gotova stvar.

Posledica tega sporazuma bo demobilizacija avstrijske in ruske armade. Dunajski parlamentarni krogi so bili od veleoficijske strani obveščeni, da se bo ta demobilizacija izvršila hkrati in sicer prej kakor se splošno sodi. Imenovali so se celo termini in navajali se dan (med 2. in 6. marcem), ko izide dotična avstrijska, oziroma ruska naredba.

V popolnem soglasju s to informacijo se nahaja ponočna petersburška vest, da je car sprejel vojnega ministra, zunanjega ministra, šefa generalnega štaba in generalnega kvartirnojostra v posebni avdijenci, v kateri je prišlo vprašanje demobilizacije v razgovor.

Nekam čudno zvonijo v to razpoloženje disharmonični glasovi dunajskega oficijoznega časopisa. »Wiener Tagblatt« priznava, da demobilizacija »nikakor ni izključena«. »Fremdenblatt«, »Wiener Allgemei-

ne Zeitung« pa zagotavlja v isti sapi, kako velike so še težkoče mednarodnega položaja. »Fremdenblatt« se spušča naravnost v indirektno polemiko z grofom Stürgkhom.

Kakor izvemo, imajo ta pesimiistična zadržanja konkretno podlago. Vprašanje demobilizacije je sicer aktualno, toda Rusija in Avstrija se ne morete zediniti glede obsega demobilizacije.

Avstrija je pripravljena odpoklicati svoje rezerve iz Galicije, če pa vzdržati vse vojaške odredbe na jugu monarhije, dokler ne zapuste srbske čete albanskega ozemlja, zlasti pa onih spornih mest, katera naj pripadejo Albaniji. S tem pa so dani predpogoji novega konflikta.

Po naših informacijah namreč Srbija nikakor ni pripravljena akceptirati avstrijsko - ruski dogovor ter se ukloniti vsem zahtevam, ki jih izrečeta Dunaj in Peterburg. Srbija ne more resignirati niti na Djakovičo, niti na Debar. Merodajno za to stališče srbskih krogov je predvsem dejstvo, da tvorijo zlasti Peč, Djakovića in Prizren eno in isto gospodarsko, politično in končno tudi strateško črto, da so vsa tri mesta od nekdanj gravitirala v Staro Srbijo, da nimajo z Albanijo nikakih interesnih stikov in da riskirajo končno srbski državni težko notranjo krizo, ako dajo iz rok najlepše cene srbskega osvojevalnega dela. Soditi po razpoloženju v srbski armadi je skoraj izključeno, da bi srbske čete Djakovičo in Debar prostovoljno zapustile. Srbska politika mora do gotove meje računati z zahtevami in željami armade, ker ne more v tej kritični dobi izzvati konflikta z vodilnimi vojaškimi krogi, tem manj, ker bi narod brezdvomno stal na strani svojega vojaštva in bi obstojala naravnost nevarnost, da preide vodstvo politike iz rok previdnih in računajočih državnikov v roke politično neizšolanih moč.

Po naših informacijah je srbska vlada s srbsko armado v tem popolnoma solidarna, da se srbske čete iz Djakovice in Debra, če naj pripadeta ta kraja novi Albaniji, ne bodo prostovoljno umaknile, temveč se uklonile le oboroženi sili, ki jih premeja. Srbsko stališče označujejo jugoslovanski diplomatični krogi z besedami

»kdo hoče imeti Djakovičo in Debar, si jih mora vzeti s silo.«

Kakor izvemo, je dobil srbski pooblaščenec v Londonu Vesnić nalog, da sporoči to stališče siru Eduardu Greyu in veleposlanikom.

Pripravlja se torej nova kriza. Avstrijsko - ruski sporazum ne bo spravil albanskega vprašanja s sveta, omejil bo le spor ter ga postavil na staro podlago avstrijsko - srbskega konflikta. Spretna ruska diplomacija nas bo torej z navideznim prijetenjem zagnala v nove neprijetnosti ter nas udarila tam, kjer smo najbolj občutljivi. Pripravljamo se (slabo sicer) na preureditev gospodarskih odnosov s Srbijo, v istem trenutku pa stojimo pred celim svetom razkrinkani kot njeni vedni in najhujši nasprotniki. Ali naj se ravno mi odzovemo srbskemu klicu na korajžo, ali naj gre le eden avstrijski vojaktrgat Djakovičo in Debar iz rok srbskih čet — za dvomljive Albance?

Pametna avstrijska politika bi morala v takem položaju misliti na monarhijo in ne na Albanijo. Za slavni albanski narod smo storili vse, kar je bilo mogoče, Albanci naj skrbijo v naprej za sebe. Ako smatrajo posest Djakovice in Debra za sebe kot neobhodno potrebno — naj si jih vzamejo.

Rusija je stavila Avstriji predlog za demobiliziranje, takojšnje izvedbe tega nujnega koraka ovira samo to, da hoče Rusija, naj obe državi dokumentirajo svojo miroljubnost brez vsakih pridržkov. Tak pridržek pa je, ako nameravamo sicer odpoklicati svoje rezerve iz Galicije, na jugu pa ohraniti stanje vojne pripravljenosti...

Internacionalni diplomatični krogi so optimistični — verujemo, da ostane njihovo naziranje trajno — in pravilno.

Avstrijska, tedaj seveda tudi nemška politika.

(Od slovenskega politika.)

Naslov današnjemu članku smo povzeli dobesedno Leopolda barona Chlumeckega članku, o katerem smo ponovno govorili. Kakor nalašč,

zaznali sta se potem, ko je izšel oni članek dve dejstvi, ki sta članek prav znamenito osvetlili.

Prvo dejstvo je stališče vlade glede uradnega in poslovnega jezika pri železnica v Bosni in Hercegovini; drugo pa visoko oficijozno poročilo, da so se od zelo visoke in merodajne strani pojavili živahni pomisleki proti utesnitvi nemškega notranjega uradnega jezika na Češkem.

Ostanimo pri prvem. Vlada pripušča pri vseh panogah uprave v Bosni in Hercegovini srbsko - hrvaški notranji uradni jezik; neče ga pa pripustiti pri železnica. Vsled tega je nastal konflikt med njo in med saborom. Vse saborske stranke so si namreč edine v tem, da je stališče vlade nesprejemljivo. Doslej je imela vlada v bosanskem saboru precej lahko stališče, kajti na njeni strani sta bila hrvaški in muzlimanski saborski klub. Tudi nekateri srbski poslanci so se jima pridruževali glede na osebne lastnosti ministra Bilinskega in ker so se prepričali, da po svoji moči skuša pospeševati koristi anektiranih dežel. Sedaj je nastal preobrat, ki utegne imeti nedogledne posledice. In to zaradi usiljevanja nemščine.

Neumevno je, zakaj se je vlada zaletela v to zagato. Pametnega razloga za to absolutno najti ne moremo. Saj se vendar ne more trditi, da bi železnice eksaktnije poslovale, če je nemščina njihov notranji uradni jezik. Za časa poslednje mobilizacije na Srbskem in Bolgarskem smo videli, kako točne so bile ondotne železnice, dasi so imele čisto srbsko, odnosno bolgarsko upravo.

Visokovladni »Fremdenblatt« je, komentirajoč poslanje kneza Hohendolheja v Petrograd, pripovedoval, da Avstrija stoji na stališču: »Balkan balkanskim narodom!« Temu je oficijozno dodal, da ima Avstrija sedaj pravico, umešavati se v balkanske zadeve, češ, da devetina njenega ozemlja leži na Balkanu. Jako ime nitno je to načelo in dobro je, da so se ga naši diplomati začeli oklepali. Toda, njihova dejanja so v popolnem protislovju s tem načelom. Ako naj res Balkan pripada balkanskim narodom, tedaj bi morala Avstrija to načelo predvsem udeleževati na svojem balkanskem ozemlju v Bosni in Hercegovini. Kako ga pa more

udeleževati bolje, kakor s tem, da spoštuje jezik ondotnega prebivalstva? Vlada se niti sklicevati ne more, da bi za svoje stališče imela le najmanjši odlomek prebivalstva, ker so, kakor rečeno, vse stranke edine v tem, da najodločneje odklanjajo usiljevanjijim nemški jezik. Z načelom: »Balkan balkanskim narodom« se pa ravno to usiljevanje najmanjestrinja.

Kaj ima torej nemški jezik iskati na Balkanu? Besede, ki smo jih zapisali na čelo temu članku, nam vse pojasnjujejo. Avstrija pojmuje načelo: »Balkan balkanskim narodom« čisto po jezuitsko; njej je to načelo le preteza za nemško prodiranje proti vzhodu. »Balkan balkanskim narodom« je po avstrijsko razlagati tako - le: Avstrija je prišla v posest devetine ozemlja balkanskega polotoka. Ker pa Avstrija vodi nemško politiko, zadobila je ta politika in z njo vred nemški jezik na Balkanu domovinsko pravico. Za Avstrijo sedaj vse drugo stopa v ozadje; edina skrb ji je, napraviti iz Balkana pripravno podnožnico za nemško raztegljivost.

In sedaj drugo dejstvo! »Od kako visoke in merodajne strani« — očitno od strani, s katero so Grossösterreicheri a la Leopold baron Chlumecky v tesni dotiki — »poročili so se, kakor se poluradno poroča — živahni pomisleki proti utesnitvi nemškega notranjega uradnega jezika na Češkem«. Pametnih razlogov za take pomisleke tudi tu ni, kajti če bi jih bilo, tedaj bi svoje dni ne bili uvedli v Galiciji poljščine za notranji uradni jezik, niti bi ne bili smeli uvesti hrvaščine za notranji uradni jezik v Dalmaciji. In vendar uživa poljščina v Galiciji pravice notranjega uradnega jezika že desetletja. Kar je torej v kulturno dokaj zaostali deželi dopustno, pa naj bi ne bilo dopustno na Češkem? Vsaj vendar Čehi stoje med avstrijskimi narodi na najvišji stopnji kulture tako, da daleč prekašajo avstrijske Nemce. Tudi tukaj torej vidimo, da je merodajna samo nemška politika, katero oni »visoki in merodajni krogi« smatrajo — žalibog tudi za avstrijsko politiko.

Rekli smo že, da se takim naziranjem naših vladnih krogov ne čudimo, ker vidimo v njem tradicijo. Cesar Jožef nameraval je jezikovno

LISTEK.

O verstvu in veri.

(Konec.)

V predstavljanju božje Trojice so se pojavljali najrazličnejši nazori. Omenjamo samo arijanizem, ki je trdil, da je druga božja oseba prvi podvržena in da je nekdanj sploh ni bilo; nicejski zbor pa je postavil kot dogmo nauk, da so tri božje osebe enega bitja in ene narave. Istotako so se pojavili različni nazori o Kristusu - človeku. Nekateri (monofiziti) so bolj poudarjali božjo, nekateri (Nestorijanci v 5. stoletju) bolj človeško naravo, konec vsem prerekanjem pa je napravila dogma. Vendar pa se je monofizitičen nauk o samobožji naravi Kristusa ohranil do danes v abesinski, koptski, armenski in sirske cerkvi.

Iz posebne potrebe je nastala tudi dogma o izvirnem grehu. Bog je edini praprinčip vesoljstva, svet in sploh vse, kar je, je delo vsemočnega in naravno popolnega bitja. Ker pa od njega ustvarjen v resnici ni popoln, kakor bi bilo pričakovati, ker je v njem tudi zlo, je dogma postavila kot vzrok zla izvirni greh. Tako je moral ločeno nastati boj med dobrim in slabim principom (izvirnim grehom), katerega človek premaga le z nadnaravno mi-

lostjo. Odtod ideja o bogu — človeku odrešeniku, ki je vodilna misel krščanske dogmatike. Sadove Kristusovega odrešenja pa deli cerkev kot njegova naslednica na zemlji v zakramentih.

Poglavar cerkve je rimski papež, v njem se v vidni podobi udeležuje božje kraljestvo na zemlji kot nadaljevanje rimskega imperija. Posvetna moč je le posvetna roka duhovne papeške moči. Papež sam ima dolgo časa tudi del te posvetne moči v cerkveni državi; ko se mu je pa l. 1870. odvzela, se mu je dala kot nadomestilo večja duhovna moč z dogmo njegove nezmotljivosti.

Kakor vidimo, se je gibal ves razvoj krščanstva v srednjem veku v marsičem ravno v nasprotju z evangelijskim krščanstvom. Božje kraljestvo ni s tega sveta — cerkev pa je svetna vlada; Kristus ne želi obredov, ampak molitev v duhu in resnici in ljubezen do bližnjega — cerkev pa vidi v obredih temeljni del verskega življenja in pozablja na prvo zapoved krščanstva. Mesto božjega češčenja prihaja v ospredje češčenje svetnikov, relikvij, slik in kipov, pomnoževanje praznikov, kupčevanje z odpustki itd.

Naravno so se že v srednjem veku pojavljala reformacijska stremeljenja. V dobi dogmatičnih preprirov se je vzhodna cerkev ločila od rimske ter hodila od slej svoja pota, na zapadu pa so se

razne verske sekte (Katari, Albigenci, Valdenci itd.) obračale proti cerkveni svetovladi papeštva in popačenosti duhovenstva ter pripravljale tako pot reformaciji. — Razkol v dobi tropapeštva pa je klic po obnovitvi prvotnega krščanstva v duhu evangelija še bolj ojačil in iz tega se je razvila početkom novega veka reformirana evangelijska cerkev, ki ne pripoznava vidne cerkve s papežem na čelu, ampak le nevidno, idealno cerkev, v kateri si lahko vsak posameznik svobodno razlaga verske člene na podlagi biblije. V srednjeveški rimski cerkvi je zadobilo duhovništvo s svojimi naravnimi zmoglostmi privilegirano stališče samovlade, razmerje med bogom in človekom je bilo samo še zunanje, krščanstvo površno. Bila je torej zgodovinska potreba, prenesti versko življenje iz zunanosti v notranjost ter postaviti proti avtoriteti enega stanu samostojnost posameznika. Za Slovani so sledili Germani, proč od rimskega papeža, ki jim ni glava cerkve, temveč je dobil nadoblast nad ostalimi škofi šele leta 313. po Kr. vsled Konstantinove donacije.

V novoveškem razvoju rimske in evangelijske cerkve imamo zaznamenovati dve smeri: konservativno in napredno. Prvo zastopa v katoličanstvu jezuitizem s svojo versko obrednostjo brez prave vsebine, neodkritostjo, hlimbo in licemerstvom, drugo za-

stopa najprvo janzenizem, ki zameta zunanje formalnosti v verskih obredih in zahteva npravnstven prepoved celega človeka. Enaka napredna struja v protestantizmu je pietizem, kateremu ne gre toliko za pravilno dogmantično vero, ko za resnično krščansko življenje v smislu evangelija.

Nadaljen razvoj v verskem naziranju napredne struje imamo zaznamenovati v prosvetlenski dobi 18. stoletja na podlagi angleškega deizma. Verstvo naj se spravi v sklad z razumom. Obstaja še vera v eksistenco Boga, nesmrtnost človeške duše in svoboda človeške volje, kar je hrje vsem pozitivnim verstvom skupno, vse formalnosti pa so postranske stvari, nastale ali iz človeške nevednosti, praznoverja, pobožnosti ali pa iz računajoče duhovniške iznajdljivosti. Prevladuje verska strpnost in svoboda mišljenja.

V današnji dobi treznega realizma pa se kaže bolj in bolj odkrita težnja za notranje - verskim prepričanjem, čustvo in volja zahtevata svojo veljavo. Človek naše dobe živi etično, dela dobro, ker mu to velela notranja sila, ne pa grožnja s peklom. Dejanska ljubezen do bližnjega, plemenito življenje napram človeški družbi postaja bistven del modernega življenja. V socialni humaniteti se vdeležuje naravno - vzvišena ideja krščanstva, to je prava pobožnost, notranji prepoved, ki ga je zahteval

Kristus. Ta ljubezen skuša prodreti v vse pojave in uvedbe javnega in privatnega življenja in odstraniti vse, kar se ž njo ne strinja. Je to etika bodonosti, ko se ljubezen ne bo glasila samo v zapovedi, temveč se bodo učitelji verstva sami prerodili v Kristusu in oznanjevali čisti evangelij. Dokler pa se bo od njih samih netilo med širšimi sloji sovrastvo, zahrbtnost, hinavščina, škodoželjnost ter se bodo obenem ti nekrščanski instinkti odpustili z zlorabo nadnaravne milosti, nimamo pričakovati splošnega uveljavljenja prve in glavne Kristusove zapovedi, ki spoštuje v vsakem človeku človeka in ki tvori bistvo krščanstva.

Krščanska verstva štejejo 555 milijonov pripadnikov, t. j. 35% vsega človeštva. Od teh odpade na rimsko - katoliško cerkev 257 milijonov, katerim pripadajo prebivalci južne zapadne Evrope ter romanski narodi v ostalih delih sveta. Evangelijska cerkev severne Evrope in germanskih narodov ostalih delov sveta šteje 174 milijonov, vzhodna cerkev v vzhodni Evropi in deloma v severni Aziji 124 milijonov pripadnikov. — Od 1600 milijonov prebivalcev naše zemlje je torej idejno združena v Kristovem verstvu dobra tretjina; globoko pa se loči na zunan v tri glavne cerkve, od katerih prednjači rimska z 46%, za njo prideta evangelijska z 32% in vzhodna z 22% vseh Kristovih vernikov.

uniformovati državo hoteli vpeljati nemški državni jezik. Za njim so to poskušali Bach in njegovi huzarji. Toda narodi so bili močnejši od državne uprave, zato so se te namere ponesrečile. Narodna zaveza je rastla in rastla in narodi so čedalje odločnejše zahtevali svojih pravic. Zato pa so oni visoki in merodajni krogi, ki so smatrali in še smatrajo za tradicionalno nalogo Avstrije zavirati Slovanstvo, izposodili si pri Nemcih »državnika« grofa Beusta. Le-ta je Avstrijo po naročilu iz Berolina osrečil z dualizmom, ki je imel po eni strani okrepiti nemstvo v tej državni polovici, po drugi strani pa napraviti z madžarsko državo trden jez proti naravnemu razvoju slovenskih narodov.

Tudi dandanes je še tako. V Berolinu ukazujejo, pri nas ubogajo. V Berolinu so si zasnovali pot preko Trsta in Soluna v Malo Azijo; Avstrija pa je na veliko svojo škodo ta program sprejela ter ga izvršuje nemstvu na korist. Pot v Solun zaprli so nemstvu zmagonosni Srbi in Bolgari. Zato se pa utegne zgoditi, da Trst postane res pristanišče, ki bo služilo nemškim koristim, mesto da bi bilo avstrijsko pristanišče, v katerem bi na korist države zvesto na straži stala v svojem narodnem razvoju podpirana in od države umevana: slovenski in hrvaški narod. — Slepota je nesreča za posameznika; katastrofalna pa more biti za države.

Finančni odsek. — Pododsek za reformo hišnega davka.

Situacijo v finančnem odseku so včeraj smatrali za neugodnejšo, ker so dobili Rusini iz Lvova poročila, ki govorijo precej pesimistično o volilni reformi. Obenem se je rusin-skim članom odseka sporočilo, naj se pripravijo za eventualno obstrukcijo. Razumtega so nemški poslanci s Češkega precej nezadovoljni in tudi zveza alpskih nemških poslancev se ni ničesar sklenila o stališču, ki ga naj zavzame napram finančnemu načrtu. Govori se namreč, da hoče vlada v svojo pokrpati stroškov za mobilizacijo razširiti mali finančni načrt, vsled česar bi bilo seveda izgubljeno davčno leto 1913, ker bi ne bili novi davki nikakor tako hitro dovoljeni. Razpravo o dotacijskem ključu bodo morali preložiti, ker pogajanja o volilni reformi v Lvovu skoro gotovo danes še ne bodo končana. Poljaki torej ne bodo mogli priti na Dunaj in rešitev dotacijskega ključa brez Poljakov je nemogoča. V odseku so včeraj rešili davke na šampanje in odsek se je odločil za višjo davčno postavko od šumečih vin iz grozdja, in sicer na predlog poslanca Pertweina, po katerem znaša davček od steklenice 80 vin. Nato so začeli razpravljati o totalizaterskem davku.

Subkomitee davčnega odseka za reformo hišnega davka je včeraj dokončal razpravo o vladni predlogi glede olajšanja hišnorazrednega davka.

Ogrsko.

Ogrski ministrski predsednik pl. Lukacs je bil včeraj pri cesarju v avdijenci. Cesar je sprejel njegovo poročilo na znanje ter odobril demisijsko naučnega ministra grofa Zichyja, katerega naslednik je državni tajnik v naučnem ministrstvu pl. Jankovich. Opozicionelni krogi so pač upali, da bo demisijska naučnega ministra imela večje posledice. Toda kdor pozna razmere, se ne bo čudil, da se te nade opozicije niso izpolnile. Misija Tisza-Lukacseva pač še ni končana. In merodajni krogi upajo, da bo železna pest teh dveh mož omogočila tudi izpolnitev nadaljnjih obveznosti. Predvsem mora dokončati volilno reformo, ki naj zajame še nadalje gospodstvo korumpirane madžarske aristokracije. Vendar pa se ne sme od te volilne reforme toliko pričakovati, kakor pričakujejo izvestni krogi. Danes je na Ogrskem še mirno, toda tetiva je tako zelo napeta, da lahko vsak trenutek poči. Morda bo ravno včerajšnja navidezna zmaga Lukacseva začetek težkih, krvavih časov na Ogrskem. Sovražstvo do madžarskih oligarhov je prešlo v kri vseh pošteno mislečih ljudi na Ogrskem. To mišljenje dokumentira neznan dogodek, ki se je včeraj zgodil v Balassar - Gyarmatu. Ljudstvo je kamenalo nekatere poslance vladne stranke, ki so agitirali za izvolitev pl. Jankovicha. Poslanca Kallay in Aladar Huszar sta na glavi ranjena.

Kupujte pridno srečko „Sploh ženskega društva“ v korist slovenskih ujetnikov. 200 krasnih dobrih, slik domačih slikarjev. Srečka à 1 K.

Vojna na Balkanu.

Splošni položaj.

Oficijalna poročila iz Carigrada poročajo, da so prenehale vsled slabega vremena vse vojne operacije. Z drugimi besedami se pravi to, da Turki niso imeli v zadnjih dneh nobenega »uspeha«. Turška vojna zgodovina bo seveda polna takih »uspehov«, ki so se izražali v koncentraciji nazaj.

Ker z bojišč ne prihajajo nikakršna posebno važna poročila, se bavi sedaj vsa javnost z drugimi dogodki. Posebne važnosti v tem oziru je imenovanje Delcasséja za francoskega veleposlanika v Petrogradu. Komaj je dospelo imenovanje Delcasséjevo v Petrograd, že se je situacija znatno izboljšala. Dunajski krogi sicer pripisujejo ta uspehi misliji princa Hohenhlohe, vendar je simptomatično, da se je o izboljšanju položaja govorilo do imenovanja Delcasséja le bolj akademsko, sedaj pa so prišla nenkrat med svet nekoliko bolj konkretna dejstva. Nemški listi so sicer polni napadov na Delcasséja in na sedanjega predsednika Poincaréja, toda vsi ti napadi se morajo razpršiti vočigled dejstvu, da je bila Rusija prva, ki je vzela v pretres demobilizacijo.

Kakor smo poročali že snc, se je vršila v Petrogradu pod carjevim predsedstvom konferenca odločilnih državljanov zaradi demobilizacije, ki jo je Avstro - Ogrska nasvetovala. Umevno je, da ni prišlo do sedaj še do nobenega pravega zaključka, vendar pa ni izključeno, da bo presenetila Rusija že v prihodnjih 48. urah svet z definitivnim sklepom glede demobilizacije. Poincaréjev nastop in imenovanje Delcasséja za francoskega poslanika v Petrogradu je ona točka, ob kateri se je vsa mednarodna situacija obrnila na bolje. Simptomatično pa je tudi carjevo lastno ročno pismo novemu francoskemu predsedniku, ki utrjuje dobro razmerje med obema državama. Francoska je storila tudi ono, kar je zahtevala njena zavezniška dolžnost napram Rusiji, začela je še bolj skrbno paziti na svoje vzhodne meje in začela skrbeti tudi v večji meri za svojo armado. To seveda ni moglo ostati brez posledic in najprej so se pokazale te posledice v Nemčiji. Tudi Nemčija je začela misliti na ojačenje svoje vojske, obenem pa je prevzela Nemčija tudi nevhvaležno nalogo posredovanja med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Če bo Nemčija to svojo posredovalno nalogo tudi dobro izvedla, ji gre gotovo zahvala, zlasti Avstro - Ogrske, ki najbolj trpi pod sedanjim krizo.

Na ime Delcasséja se opirajo sedaj vsa upanja balkanskih držav, od njegove diplomatične zmožnosti bo odvisna rešitev bolgarsko - romunskega spora, rešitev vprašanja omejitve samostojne Albanije in ne samo to, kar je gotovo velikega pomena za naše brate na Balkanu in tudi za razmerje med Avstro - Ogrsko in njenimi sosedami, od njegove zmožnosti je odvisna tudi usoda cele Evrope. Rusija je pokazala svojo dobro voljo s tem, da je vzela prva v pretres vprašanje demobilizacije, čuti se varno v svoji zvezi s Francosko, in če ne pridejo vmes dogodki, ki jih sedaj še ni mogoče niti slutiti, se bo v kratkem odvalil evropskim narodom kamen od srca. Priznati moramo namreč vsi, od Pirene do Urala, da je v zadnjih treh mesecih mora splošne negotovosti segla celo v zadnjo vas. Delcassé pa s svojim nemomadeževanim imenom, ki si je upal pred dvema letoma povedati celo predsedniku Fallièresu v brk resnice, in ki se ni strašil zamere celega kabineta, ko je sklepal z Angleško pogodbo, je danes oni mož, na katerega gleda vsa Evropa in od katerega pričakujejo narodi dobro ali slabo. Delcassé se je izkazal od sedaj diplomata, ki ni po šabloni drugih evropskih diplomatov, upati je, da ostane tak tudi naprej in da se mu posreči, kar se vsej evropski diplomaciji ni posrečilo.

Skoraj gotovo je, da se bo spor med Bolgarsko in Romunsko rešil med Nemčijo in Rusijo, vendar se pojavljajo glasovi, da bodo poslaniki velesil v Londonu odločili o posredovanju velesil. To bi bilo ne samo brezuspešno delo, ker se je konferenca veleposlanikov od sedaj trudila dokazati svetu, da ni zato tu, da bi delala, to bi tudi jasno svedočilo, da velesile ne mislijo resno na kako poravnavo, marveč da hočejo zadržati samo zavleči.

V terek se je vršila improvizirana seja veleposlaniške reunije v Londonu, v kateri so se, kakor po navadi, samo akademsko razgovarjali o vprašanju stališča tujcev v Odrinu in o bolgarsko - romunskem sporu. Prihodnja seja se vrši danes. Vprašanje albanskih meja pa pride baje šele tedaj na razgovor, kadar bo rešeno vprašanje demobilizacije med Avstro - Ogrsko in Rusijo.

Štajersko.

Iz Pragerskega poročajo remški listi o občnih zbiorih tamošnjih »Südmärkern« in »Schulveren« družnic. Iz teh poročil se vidi, da vo-dijo vse nemško napadalno delo na Pragerskem uradniki Južne železnice. Daje se zato tja najbolj zagrižene peteline in ni čuda, da se slišijo s te postaje neprestano pritožbe o jezikovnih šikanah napram slovenskim potnikom. Poleg južnoželezničnih uradnikov deluje v teh podružnicah gostilničar Jože Stampfl, ki se dela časih tudi Slovenca in pa neki posestnik Pototschnig, pristen German, kakor že kaže njegovo ime.

Iz Celja. (»Narodni List«) se zopet tiska v celjski »Zvezni tiskarni«. Somišljeniki, skrbite za razširjenje našega ljudskega glasila z nabiranjem naročnikov in inserentov!

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v četrtek, dne 6. marca ob 10. uri v »Sokolskem domu« v Celju. Zanimiv in važen spored je prineslo učiteljsko glasilu.

Iz celjske okolice. Občinski odbor se je baval v svoji zadnji, skoraj polnoštevilno obiskani seji s prostoro-m za stavbo slovenske dekliske šole v Gaberju. Občinski svetovalec dr. A. Božič se je izrekel za stavbo slovenske dekliske ljudske šole na Skobernetovem prostoru v Gaber-jih; predela za stavbo, te šole se naj smatrajo kot za stavbni prostor dovršena. Krajnemu šolskemu svetu se poroča, da je izrekel občinski odbornik dr. Ambrožič mnenje, naj bi se povprašalo mestni svet celjski, ali dopusti sedaj zidanje šole na Kupljenovem stavbišču v mestu Celju (Karolinska ulica); odločitev o tem se prepušča krajnemu šolskemu svetu. Ta in pa dodatni predlog dr. Ambrožiča, naj se krajni šolski svet za okolič pri mestni občini povpraša, če bi mestni občinski svet morda privolil stavbo slovenske dekliske šole na že kupljenem prostoru v mestu (v Karolinski ulici), sta bila sprejeta soglasno. (Dr. Ambrožičev dodatni predlog ima edini namen, zavlačevati stavbo slovenske dekliske šole za okolič. Op. por.) Dalje se je v tej seji izvolil mesto umrlega župana Glinška v krajni šolski svet sedanj-gli župana Fazarinc. Sklenilo se je tudi, da občina ne ugovarja definitivnosti že obstoječih dveh vzporednic na okoliški soli in tudi ne definitivnosti zaprosene vzporednice k 4. razredu, in se je rešilo več domovinskih prošnji.

Iz Laškega trga nam poročajo: Pri Sv. Jederti je govoril zadnjo nedeljo na nekem prav slabo obiskanem shodu deželni poslanec splošne kurije za ta okraj, Franc Pišek. O svojem delu za delavce in male obrtnike v deželnem zboru je vedel malo povedati, iz njegovega govora je bilo le razbrati milo prošnjo, da ga naj zopet volimo! Shod je bil dolgočasen in suhoparen.

Iz Ormoža. Visokočastiti kn. škof. ordinarijat v Mariboru vprašamo, kaj namerava ukreniti, da se izpred oltarja med službo božjo namesto božje besede ne bo glasila sejmka in kramarska reklama za svinjerejo in se vernike tako motilo v pobožnosti ter sililo k glasnemu smehu, kakor se je to zgodilo pri pozni maši v Ormožu v nedeljo, dne 16. svečana 1913; in kaj poreče k temu kaplanovemu nedostojnemu početju župnik in nemški viteški red?

Pometajte pred lastnim pragom! V Gradcu in po Srednjem Štajerskem je došlo zadnje mesece do cele vrste konkurzov, ki kažejo, da se tudi nemška trgovina in obrt ne nahaja ravno na rožicah. Med temi konkurzi sta posebno velika pčlom velikega tvorniškega podjetja Rathausky in pa polom graške banke »Alpenländische Eiskompagnie«. Za gospodarstvo v tej banki je značilno, da so v soboto zaprli enega izmed šefov, Hermana Jungla, ki mu očitajo dolgo vrsto meničnih sleparij in pa težko oškodovanje več graških trgovcev. Ob tej priliki bi svetovali graškemu časopisju, ki se tako rado zaletava v našo trgovino, obrt in denarne zavode, če jih doleti tu ali tam kaka nesreča, naj bi tudi pred svojim pragom pometlo in napravilo moralno pridigo sleparjem v lastnem taboru. Ti veliki polomi kažejo našim ljudem, ki na Nemce vse dajo, da je tudi v Nemcih veliko gnijlega in ne-solidnega, morda še več ko med nami. Zadnji polomi bodo marsikomu dobro vero v graški trg močno omajali.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 2. marca ob pol 8. zvečer se uprizori »Ben Hur«, ki je dosedaj povsod šestkrat napolnil gledališča. Saj bo pa tudi ta predstava za naše domače razmere res nekaj posebnega, višek vsega, kar more tako gledališče, kakor je naše, sploh nuditi. Ako je že igra »V zna-

menju križa« marsikoga prijetno iznenadila, ga bo »Ben Hur« naravnost razočaral. Naj tedaj nikdo ne zamudi prilike, si jo ogledati. Kdor se zanima za kratko vsebino, naj se obrne na dramatično društvo, ki mu jo rado-voljno dološlje. Letaki z vsebino se dobivajo na dan predstave pri vratarjih.

Iz Maribora. Nemška mesta na hranilnica izkazuje za leto 1912 izgube 164.101 K 15 v. Hranilnihi vlog je izplačala več, kakor prejela 1.938.690 K 28 v. Rezervni fond se je znižal od stanja prejšnjega leta za 174.101 K 15 v, v zadnjih štirih letih za 481.699 K 95 v.

Iz Maribora. Za prvo letošnje zasedanje poročnega sodišča so bili izzrebani naslednji gospodje kot glavni porotniki: Iz Maribora: Jožef Bubak, tapetar; Franc Diteček, gostilničar; Franc Friedau, vpojenji orožnik; Julij Glaser, stavbar; Leopold Gusel, trgovec; Ferd. Greiner, irg. poslovodja; Karl Kresnik, trgovec; Anton Kurzmann, brivec; Franc Kuster, gostilničar; Teodor Lesjak, hišni posestnik; iz mariborskega glavarstva: Krajnc, gostilničar pri Sv. Lenartu; Franc Freilham, posestnik v Št. Ilju; Anton Hlade, posestnik pri Sv. Križu; Franc Fras, posestnik v Rozpo-hu; Janez Čep, pos. v Selnici; Edmund Olšovski, pos. v Selnici; Aleksander Santl, posestnik v Sp. Boču; Lovrenc Marold, hišni posestnik v Studenci; Herman Novak, posestnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, Peter Trinko, gostilničar v Razvanjih; Viktor Glaser, veleposestnik v Smolniku; Luka Hleb, posestnik v Smolniku; Jože Sernc, posestnik v Poljčanah; Simon Prešern, posestnik v Poljčanah; Pavel Zafošnik, župan v Sp. Novi vasi; iz Ptujja: Viljem Blanke, knjigotrožec; Franc Hojnik, trgovec; Leo Kulnig, sedlar; Jakob Macun, tovarnar; iz ptujskega glavarstva: Franc Vrabl, posestnik v Stukih; Janez Stražil, posestnik na Bregu; Konrad Bernik, mlinar v Ormožu; iz ljutomerskega glavarstva: Matjaž Nedok, pek pri Kapeli; iz slovenj-graškega glavarstva: Richard Sonns, veleposestnik na Breznem; Andraž Gregl, posestnik v Arlici in Mihael Zermuth (?), gostilničar v Št. Janžu pri Vuzenici. — Nado-mestni porotniki so vsi iz Maribora: Franc Pergolt, mesar; Franc Rožanc, gostilničar; Ludovik Šara, zalagatelj tobaka; Franc Schober, pek; Vincenc Seiler, zlatar; Hugo Stark, trgovec; Lovrenc Sirec, lončar; Kristjan Unterkofler, spediter; Matija Ziegler, trgovec. — Pripominjamo tudi k tej porotni listi, da je jako čudno zapostavljanje slovenskih občin in okrajev pri izbiri porotnikov. V poštev pridejo je nemška mesta in skoro sami nemškutarji na deželi. Enkrat smo že opozorili na to prakso pri sestavi mariborskih porotnih klopi, danes storimo to ponovno in želimo, da bi se z njo posebej ukvarjali naši gg. odvetniki. Očividno leži v stvari sistem in redovito odiranje Sloven-cev.

Iz Ruš pri Mariboru nam poročajo: Udeležba pri občinskih volitvah je bila toliko, kakor še nikdar poprej: volilo je 75% vseh volictev. Volitve so pokazale, da ostanejo Ruše trdna narodna trdnjava v Dravski dolini. Izvoljen je razun enega odbornika ves prejšnji odbor.

Koroško.

Deželna podpora gasilnim društvom. Deželni odbor koroški je sklenil, da razdeli med 130 gasilnih društev 27.100 K podpore.

K požaru v Beljaku. Včeraj smo poročali, da je pogorelo v Beljaku skladišče in en del tovarne za sodo-ve. Dodatno k temu poročajo, da znaša škoda 20.000 K, in da je bila velika nevarnost, da se ogenj razširi po mestu, če bi ne bilo takrat slučajno mirno ozračje in brez vetra. Preiskava pa je tudi dognala, da je bil ogenj zlobno podtaknjen. Zločincu se niso na sledu.

Nemški pretepači. V okolici Trga je znani nemški pretepač Ambros Brandner, zaklal v nekem fantovskem prepiru, ki ga je izzval sam pred vaško gostilno hlapca M. Matersdorferja in M. Maderja. Prvi je obležal na mestu mrtev, drugega so odpeljali smrtno ranjenega v bolnišnico. Brandnerja so aretirali še predno je mogel pobegniti.

Primorsko.

Tržaška porotna lista — velik uspeh Slovencev. Lansko leto se je začel med tržaškimi Slovenci in La-hi hud boj glede sestave porotne liste za tržaško poroto. Lahki so seveda tudi pri tem, kot povsod drugod delali

po svoje in kar so hoteli. Končni uspeh je bil na strani Slovencev, ki so si priborili vsaj nekaj pravic in se je vršilo prvič nekaj porotnih slovenskih obravnav. Ta lanski uspeh in delo Slovencev se je pokazalo tudi letos. V prvotni listi porotnikov, ki jo je sestavil tržaški magistrat, je navedenih 2500 imen porotnikov. Med temi je 25 odstotkov Slovencev. Letna lista letošnjih porotnikov, pa izkazuje 146 Slovencev in 70 Lahov. Izmed teh letošnjih porotnikov je bilo izzrebanih za prihodnje letošnje porotno zasedanje 25 Slovencev in 11 Lahov. Torej je letos prvič slučaj, da je sestava samo laških porotnikov onemogočena.

Za ljudsko prosveto! V Trstu, v tej važni naši postojanki, kjer se bi je neizprosno boj za prvenstvo med slovanskim in romanskim plemenom, tam na vročih tleh ob sinji Adriji vrši toli potrebno slov. akad. fer. društvo »Balkan« svojo vzvišeno ljudsko izobraževalno misijo med drugim tudi potom ljudskih knjižnic, trdno zavezujoč se, da je izobrazba največjega pomena v neizprosni boju za obstanek in prvi predpogoj za narodov napredek. Dosedaj je ustanovilo in vzdržuje na najbolj ogroženih točkah enajst ljudskih knjižnic; v kratkem otvori dvanajsto in tudi misel za »veliko osrednjo ljudsko knjižnico« v sredini mesta samega je zadobila realno podlago. Društvo ima v svojem programu veliko ljudsko - izobraževalno organizacijo, s katero naj bode prepreženo vse tržaško ozemlje. Toda, kaj, ko mu primanjkuje za uresničenje tega načrta primerno število knjig in sredstev za nabavo istih. Zato se obrača, do slavnega občinstva, ki mu je vselej izkazalo svojo simpatijo, da bi mu tudi to pot priskočilo na pomoč. Marsikdo ima v omari kopo zaprašenih dobrih knjig, katerih nihče ne čita več in ki so tam v omari mrtev kapital. Koliko dobrih sadov bi rodile te knjige, če bi prišle med naše ukaženo ljudstvo, ki bi z njimi utišalo svoje hrepenenje po izobrazbi. — Darujte torej te knjige, ki nimajo za vas nobene vrednosti več, našemu ljudstvu, ki bode spoznalo samo sebe in svojo domovino! S tem rodoljubnim činom napravite svojemu narodu uslugo, za kar vam bode zvest, da ste pripomogli tudi vi k njegovemu napredovanju, najlepše plačilo. — Kdor nam pa ne bi mogel prepustiti knjig popolnoma brezplačno, naj nam jih odda vsaj za primer-no odškodnino. Mi smo pripravljeni jih tudi primerno plačati, če že ni mogoče drugače, samo, da koristimo čim največ tistemu delu našega naroda, kateremu je najbolj namenjen naš trud. Vse pošiljate naj se blagovoli nasloviti na Slov. akad. ier. društ. »Balkan«, Trst, Narodni dom. Vsem onim, ki se bodo temu pozivu odzvali izreka društvo že v naprej najprisrčnejšo zahvalo! Iz naroda za narod! Za slov. akad. fer. društvo »Balkan« v Trstu. Ljudevit Batista l. r., t. č. predsednik. Viktor Vovk l. r., t. č. tajnik.

Stavka v tržaški blaznici je končana. Camera del lavoro se je vsled posredovanja župana še več pa vsled pritiska od celokupne javnosti, ki je odločno nastopila proti tako nehumanemu štrajku, odnehala. Danes gredo uslužbenci zopet na delo.

Zastrupljenje z alkoholom. Na neki cesti v Trstu so našli neznanega srednje starega možkega, ki je bil do nezvesti pijan. Prepeljali so ga na rešilno postajo, kjer v kratkem vsled zastrupljenja z alkoholom umrl. Popolne je agnoscirala neka stara žena ponesrečenca za svojega sina Ivana Mahnetta.

Mati blaznega vsled samomora hčerke. Na neki klopi v javnem vrtu pri Sv. Andreju v Trstu so našli v zadnjih zdihljajih 27letno koro-jčico G. Pregarčev. V roki je držala stekleničico, v kateri je bilo še nekaj strupa. Umrla je še predno je prišel zdravnik. Na materino željo so jo prepeljali domov. Ko so jo položili na mrtvaški oder je mati nenadoma zblaznela. Začela je okrog mrtvaškega odra plesati in peti razne pesmi. Ker jo domači niso mogli umiriti in jim je začela groziti, če je ne puste v miru, so poklicali rešilno postajo, nakar so nesrečno mater odpeljali v blaznico. Pregarčeva je izvršila samomor vsled nesrečne ljubezni.

Požar na parniku »Georgia« v Trstu. Ko je odplul parnik Austro-Americaner iz tržaškega pristanišča je izbruhnil v skladišču za bombaž ogenj. Parnik so vlekli v zaliv pri Miljah in začeli gasiti. Po večurnem silno napornem delu se je posrečilo, da so ogenj zadržali in rešili parnik, ki bi bil skoraj popolnoma zgorel. Kljub temu je škoda zelo velika. Zgorelo, deloma ožgalo se je 250 velikih zavojev bombaža in celo skladišče za olje. Tudi parnik je precej poškodovan. Škoda cenijo nad 1 milijon

kron. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

Ponesrečen vojaški avijatik linijski poročnik Klobučar. Kakor smo že včeraj poročali na drugem mestu se je ponesrečil v Pulju znani vojaški avijatik linijski poročnik Klobučar. Pri poskusnem poletu Lohnerjevega letala v obliki pušice se je letalo pri padanju preukucnilo in potopilo pod vodo. Avijatik in letalo so potegnili pravočasno izpod vode. Klobučar si je zlomil obe čeljusti in si je izbil več zob. Poškodba je težka, toda ne smrtna in upajo zdravniki, da bo Klobučar v teku treh tednov ozdravel. Tudi letalo se je znatno poškodovalo. Kaj je povzročilo nesrečo še ni znano.

Justh v Voloski. Vodja znane opozicijske stranke Justhove državni poslanec Justh se zdravi že več dni v Voloski. Njegovo zdravstveno stanje je vedno slabše. Poleg otrpnenja odvodnic se je pojavila zlatenica v zvezi z neko želodčno boleznijo. Justh je izjavil, da se bo moral za nekaj časa odtegniti političnemu delovanju, pri tem pa je tudi rekel, da so dnevi Lukacsevega režima štet.

Novo električno centralo, za katero so delj časa izdelani in potrjeni proračuni, začno graditi letošnje spomlad na Reki.

Dunajsko slovensko dijaštvo in sokolstvo.

Peščica akademikov, vzgojenih v domačih sokolskih društvih v sokolskem duhu, je začela med dunajskim dijaštvom agitirati za telovadbo v nadi, da, kdor pride v telovadnico med Sokole, se navzame tudi sam sokolskega duha. Sokolski zlet in napredek sokolstva v domovini so tudi precej pripomogli, da uvideva dijaštvo potrebo telesne vzgoje. Najprimernejši lokal se je nudil dunajskim dijakom v univerzitetni telovadnici. Pred kakimi štirimi leti je telovadila vrsta Slovencev dvakrat na teden na univerzi. Drugo leto na to smo imeli že tri vrste rednih telovadcev. Lansko in letošnje leto pa imajo Slovenci svoj poseben oddelek, ki telovadi povprečno v osmih vrstah v dveh telovadnih dvoranah dunajske univerze. Živahno življenje polnega števila krepkih postav zbuja v vsakomur veselje in zanimanje za telovadbo.

Letos, ko se pripravlja sokolstvo na vsesokolski zlet v Ljubljani, hoče biti tudi dunajsko napredno dijaštvo častno zastopano na naši sokolski olimpijadi. Da pokaže uspehe dosedanjega letošnjega dela, priredi v četrtek, dne 6. marca t. l. javno telovadbo v dunajskem »Českem domu«. Izvajale se bodo proste vaje za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani, nadalje telovadijo vrste članov na drogu, bradli in konju in vzorne vrste na drogu in bradli. — Javna telovadba nima samo namena pokazati dosedanje uspehe, ampak marsikomu, ki do sedaj ni čutil potrebe po telovadbi, bo v spodbudo, da se i sam opriime sokolskega dela. Mnogi akademiki dobijo uvidevši uspehe veselje do telovadbe, postanejo dobri telovadci in vstrajni vaditelji v sokolskih vrstah v domovini.

Dunajska češka javnost je simpatično pozdravila idejo javnega nastopa Slovencev. Saj je ravno vsled telovadbe na univerzi mnogo slovenskih dijakov prišlo v dunajsko češko društvo, kjer so bratsko sprejeti. Da nam pokažejo Čehi svoje simpatije tudi dejansko, nastopi s Slovenci tudi vrsta čeških sokolov članic »Sokol Videa I.« z ženskimi prostimi vajami za ljubljanski zlet.

Veselo dejstvo je, da sodeluje pri javnem nastopu vse dunajsko slov. napredno dijaštvo brez razlike struj. Tudi napredni akademiki, ki ne pripadajo nobeni struji, pomagajo marljivo pri skupnem delu. Sokolska ideja druži napredno dijaštvo. Lepo bi bilo, ako bi sokolska ideja tudi združila naše napredno dijaštvo v trajno, veliko, močno in delavno organizacijo. Večno gibanje, večna nezadovoljnost — geslo sokolsko — naj bi gonila dijaštvo k vedno novemu delu, bratska ljubezen naj druži dijaštvo in uspehi ne bodo izostali. Na zdar!

—k.

Dnevne vesti.

Volilni shod v Trzinu. Včeraj je bil v Trzinu volilni shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan in se je silajno obnesel. Govorila sta kandidata narodno - napredne stranke gospod notar Marinček in gospod državni poslanec dr. Ravnikar. Oba govora sta bila velezanimiva in so jima poslušalci sledili z največjo pozornostjo. Obširnejše poročilo priobčimo jutri.

Nagrada za predlagano inkorporacijo Spodnje Šiške. Piše nam: Kakor znano, so predlog za inkorporacijo Spodnje Šiške podpisali le trije spodnješiški davkoplačevalci. Klerikalna stranka jim je zato seveda hvaležna, saj bo z inkorporacijo Spodnje Šiške rešen dr. Šusteršičev mandat. Seveda pa dandanes ni nič zastoj. In tako je morala tudi klerikalna stranka obljubiti dvema izmed onih treh, ki so zaprosili za inkorporacijo Spodnje Šiške, nagrade, in sicer v obliki — gostilniških koncesij. Kolikor vemo, so se proti podelitvi teh dveh koncesij izrekla županstva in Spodnji in Zgornji Šiški in zadržala. Kdor pa pozna korupcijo na Kranjskem, se pač ne bo čudil, če vlada ne bo samo potrdila inkorporacije Spodnje Šiške, temveč bo to inkorporacijo tudi nagradila iz svojega proti volji obeh občin in zadržuje in navzlic temu, da niti v Spodnji Šiški, niti v Zgornji Šiški niso potrebne nove gostilne. Sveta vojska ...!

Blamirani dr. Krek. Tekom svojega političnega rogoviljenja je dr. Krek doživel že mnogo blamaž in storil mnogo večjih in manjših neumnosti. Uprav velikanska pa je blamaža, katero si je nakopal s svojim člankom o izseljeniški koncesiji, podeljeni kanadskim spekulantom. V celni državi se je našel en sam politik, ki se ni sramoval to koncesijo zagovarjati in ta politik je dr. Krek. Ne dovolj tega, se je v svoji obrambi kanadskih kupčevalcev s sužnji osmelil slovensko javnost naravnost varati. Širši svet se seveda ne briga dosti za dr. Kreka in za njegove članke, a značilno je, da vsi listi, ki objavljajo rečeno koncesijo, objavljajo ravno tiste argumente, s katerimi so kanadski spekulanti hoteli ogoljufati avstrijsko javnost. In slučajno je s temi lažljivimi argumenti šel tudi dr. Krek v boj. Tako je včeraj klerikalna »Reichspost« zopet priobčila članek o izseljeniški koncesiji kanadske družbe in o slabih posledicah te koncesije na avstrijsko brodarstvo. Vsaka beseda v tem članku je moralen udarec za dr. Kreka. Kdor čita vse te članke, ki so jih priobčili že najrazličnejši listi in zlasti klerikalna »Reichspost«, temu se nehotе vsiljuje vprašanje: Kaj je napotilo dr. Kreka, da je šel zagovarjati koncesijo, ki je z avstrijskega stališča škodljiva, ki je javen škandal in velika nevarnost za Slovence sploh, zlasti pa za Slovence, ali je dr. Krek to storil zgolj in edino v svoji nevednosti in domišljivosti, ali so ga vodili drugi nagibi.

Resnica, ki bi se naj uvaževala! Včerajšnja »Neue Freie Presse« je v uvodniku napisala tudi to-le: »So časi, v katerih tudi najmirnejši državljani rade volje prevzame nase usodo in žrtvujejo državi kri in zdravje svojih otrok, denar in premoženje. Pogoji pa je, da soglašajo s politikom, ki se jo hoče uveljaviti s silo orožja, da razume, kaj država hoče, da je predmet boja pristopen splošnemu pojmovanju in da lahko vsakdo razvidi, kako nemogoče je nadaljino potrpljenje nasproti sovražniku ... K vojni spadajo sedaj tudi elementi duha in čustva, ki izvirajo iz ljudskega življenja, in vsaka priprava k bitki mora tako za vojskovodjo, kakor za vojakov biti v zvezi z lastnim razpoloženjem, z lastnim mišljenjem in čustvovanjem in z lastnim spoznanjem, da je blagor posameznika v najtesnejših stikih z najvišjo erupcijo volje.« To so pametne besede, ki bi jih naj uvaževali tisti, ki že mesece delajo na to, da bi našo državo zapletli v krvavo vojno. Pa zakaj bi se naj vojskovali? Radi Albanije, Skadra in Djakovice! Se pred par dnevi je ista »Neue Freie Presse« pisala, da Skader mora postati albanski, da to zahteva Avstrija, sicer ... In vendar piše ista »Neue Freie Presse«: »So časi, ko tudi najmirnejši državljani radevolje prevzame nase usodo in žrtvujejo državi kri in zdravje svojih otrok, denar in imetje. Pogoji pa je, da soglašajo s politikom, da razume, kaj država hoče ...« Sedaj pa vprašamo dunajske modrijane: Kdo pa soglašajo z vladno politikom glede Balkana, glede Albanije? Nihče, prav nihče, kdor ima količkaj soli v glavi! In če se nihče ne strinja s to politikom in če nihče ne razume, zakaj bi prav Skader moral pripadati Albaniji in ne Črni gori, ki je za to mesto prelija že potoke krvi svojih najboljših sinov, kako se more potem pričakovati, da bodo ti državljani radi Skadra ali Djakovice »rade volje žrtvovali« državi kri in zdravje svojih otrok, denar in imetje?

Kdo poroča nemškimi listom o črnogorskih porazih? V zadnjem času priobčujejo dunajski nemški listi vesti iz Kotora, ki vedo povedati o porazih, ki jih je baje doživela črnogorska armada pred Skadrom. — Vse te vesti označujejo s Cetinjo kot izmišljene in lažnjive. In kdo pošilja nemškim listom te lažnjive vesti? Splitsko »Naše Jedinstvo« piše: »Vojni dopisnik »Neue Freie Pres-

se« javlja neprestano iz Kotora, da sta obe srbski vojski pred Skadrom izmučeni in da sta bili pri prvih naskokih, ko sta osvojili Bardanjo, poraženi. Ta vojni dopisnik v Kotoru je tisti baron Binder - Krieglstein, ki je začetkom vojne o operacijah črnogorske vojske na fužiji in Dečiju pošiljal tako lažnjiva poročila, da ga je pozval neki visoki črnogorski dostojanstvenik in mu rekel: »Kada dan zamrknje, da vas više nijesam vidio u Crnoj gori!« In baron jo je popihal v Kotor, kjer je še sedaj. — Torej baron Binder - Krieglstein, to je tisti pošteni, o katerem smo že svoječasno poročali, da je meseca avgusta lanskega leta za časa albanske vstaje dobre štiri tedne stanoval in se hranil v Skoplju v hotelu »della Libertà« in nato brez sledu izginil, ne da bi plačal svoj dolg na stanovanju in hrani hotelu Simonu Garmi. To je tisti baron, ki je v Skoplju fotografiral po požaru uničeno hišo, ob kateri je postavil par najetih Albancev, ter jo potem prodal kot leta 1909. razrušeno kulo Ise Boljetina. To je tisti Binder-Krieglstein, ki je nemškimi ilustriranimi listom natvezil sliko nekega srbskega kmetiča kot pravo in pristno podobo albanskega prvaka Ise Boljetina. Korespondent »Neue Freie Presse« v Kotoru je torej tak pošteni, da mu gre vsa vera glede njegovih vesti o črnogorskih porazih pred Skadrom.

Imenovanje. C. kr. okrajni živinozdravnik v poljedelskem ministru dr. Josip Stegu, ki posluje kot veterinarski delegat v Zagrebu, je imenovan višjim okrajnim živinozdravnikom.

Za sokolski zlet v Ljubljani. Iz Priboja v sandžaku Novipazar nam poročajo: Dne 13. t. m. se je v hotelu »Priboj« vršil po inicijativi stotnika Svetozara Hadžića ustanovni občni zbor sokolskega društva »Dušan Silni«. Društvu je takoj pristopilo 85 članov, med temi 31 izvršujočih in sicer 25 moških in 6 ženskih. Za starost je bil izvoljen Suljman efendi Pašović, trgovec in posestnik, za podstarostu Mihajlo Borisavljevič, za načelnika pa Petar Klarič. Na zborovanju se je obširno razpravljalo o letošnjem vsesokolskem zletu v Ljubljani ter sklenilo, da se na zlet v Ljubljano pošlje najmanj deset dobro izveščanih Sokolov. Sokol v Priboju je prvo sokolsko društvo, ki se je ustanovilo na bivših turških tleh, v sedaj osvobojeni Novi Srbiji. In značilno je, da se je prvi sklep tega društva tical sokolskega zleta v Ljubljani in da se je soglasno in med splošnim navdušenjem sklenilo, da se čim največ članov udeležijo tega izleta.

Srečke za naše umetnike se prav marljivo razpečavajo, vendar pa ni toliko odjemalcev, kakor bi bilo želeli. Zato apelujemo znova na rodoljubno čustvo našega občinstva, naj radevolje kupuje srečke umetniške loterije, ker bo s tem podpiralo plemenito svrhu, pomagati našim bednim, a nadarjenim umetnikom. Če na srečke — 1 krona — je tako nizka, da si lahko vsakdo kupi vsaj eno srečko. Dobitke si lahko vsakdo brezplačno ogleda na razstavi v Jankovičevem paviljonu.

Podržavljenje ljubljanske policije se lepo počasi pripravlja in znajo biti te priprave do 1. aprila končane. Te dni je prišel iz Trsta zapovednik bodočega državnega redarstva v Ljubljani, g. Gersinich, o katerem pravijo v Trstu, da je razumen mož.

Dvojica Polajno deportirana. Danes dopoldne je avstro-ogrski generalni konzulat v New Yorku brzojavno obvestil ljubljansko mestno policijo, da je bila zakonska dvojica Polajno takoj deportirana, ko se je tje kaj pripeljala s parnikom »Vaderland«. Tamošnja oblast jo je oddala na parnik »Finland«, ki dospe dne 6. suša v Plymouth, oziroma v Antwerpen, kjer bodeja toliko časa internirana, da bode dovršeno izročevalno postopanje.

Umrl je nagloma na Dunaju medicinec gosp. Valentin Jenko, doma blizu Skofje Loke.

Mlada tatova. V Cerkljah na Dolenskem je služil za pastirja 12letni Alojzij Lukanc pri posestniku A. M. Ker se mu je pa zdelo, da ima premajhno plačo, je šel iskat v gospodarjevi spalnici po žepih tam nahajajoče se obleke. Posrečilo se mu je, da je našel pretečno nedeljo opoldan v gospodarjevi obleki bankovec za 10 kron. Poklical je hitro 14letnega Alojzija Bučarja in sta šla v bližnjo Zupčo vas, kjer je prevzel Bučar bankovec in ga zmenjal za izgovor, da mu je dal oče denar, s katerim naj plača nekemu tamošnjemu posestniku najemnino od njive. Ko je dobil drobiž, je dal Lukanc 6 K, sebi je pa obdržal 4 K. Potem sta šla zaice kupovat, katere sta dobro plačevala in še mešetarilo dajala. Nato so šli likof pit na tamošnji grmotač. Tam tudi nista bila skopa, dajala sta tudi drugim pit. Tako sta zakupila

in zapila šest kron. Ko se jih je drugi dan preiskovalo, nista imela prav nič denarja. Kje imata ostanek, nista hotela povedati, čeravno je pela palica. Od teh je še kaj pričakovati.

VII. tečaj za obrtno knjigovodstvo v Vipavi priredi »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem« in se bo otvoril v soboto 1. marca ob 10. uri dopoldne. Pogoji za sprejem so slični, kakor sicer splošno veljavni za zavodove prireditve. Zaradi velikega števila prijavljenih naj se obrača za vse podatke na g. Josipa Krapeža, krojaškega mojstra v Vipavi, ki mu je poveril zavod vsa lokalna pripravljala dela. Tečaj bo trajal do Velike noči, čas in razdelitev pouka pa se bo določil sporazumno z udeleženci ob priliki otvoritve.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 6. do 22. t. m. je bilo 18 novorojencev, 25 pa jih je umrlo, med temi je bilo 11 tujcev. Za jetiko je umrlo 5 oseb, vsled mrtvo-uda 2, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 16. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli in sicer za ošpicami 1, za škrlatico 3, za tifuzom 1, za vratico dva.

Ogenj v sobi. Včeraj zjutraj bi se bila v Bohoričevi ulici št. 27 zgodila velika nesreča, a so jo k sreči hišni stanovanjci še pravočasno preprečili. Ko je šla delavka v tobačni tovarni Ivana Nagličeva ob 6. zjutraj na delo, je pustila v postelji triletnega sina Ivana ter zaklenila vrata, misleč, da pride pozneje k dečku varuhinja. Okoli pol 8. je v hiši stanujoča Katarina Hlebševa zavohala smrad po dimu ter čula v Nagličevem stanovanju dečka jokati. Takoj je poklicala v hiši stanujočega čevlarskega mojstra Franceta Sitaria, s katerim sta vrata pri Nagličevem stanovanju s silo odprla. Ko stopita v sobo, je bruhnil iz nje dim, deček je bil pa v postelji že nekoliko omamljen. Najprvo sta rešila otroka, potem pa pogasila na postelji lečo oedo in perilo ter s tem vsekako preprečila veliko nesrečo. Ogenj je brzkone zanel deček, ki se je v postelji igral z vžigalicami.

Vlom v konzumno društvo. Dne 16. t. m. so neznani storilci vlomili v lokal konzumnega društva v Lokvi in ukradli 100 kg kave, 24 kg sladkorja, 1 kg čokolade, 6 steklenic »Florijana«, 2 rjavih hlač, sedem spodnjih moških in ženskih trikotih, 18 ženskih trikot-srajc, 9 žepnih nožev, okoli 150 kosov zefirja in kambi-ke za srajce, 24 m blaga (čaj-ga) za obleke, 20 parov otroških in lahkih čevljev, 24 parov rdeče-pisanih in 9 parov belih spodnjih hlač, 25 lahkih trikot-srajc, čez 4 ducate volnenih nogavic, balo rjavega sukna za obleko. Perilo je bilo zaznamovano s črkami E. L. a. v., F. H. a. n. O storilcih nimajo dosedaj nobenega sledu.

S ceste. Predvčerajšnjem je izvošček Fran Azman z Marije Terezi-je ceste zavozil na Figovčevo dvorišče baš, ko mimo s kolesom pripele delavec Jožef Frece, ter zadene v konja. Frece je pri tem padel s kole-sa, kolo pa pod konja in je k sreči Frece ostal nepoškodovan, pač pa ima pri kolezu znatno škodo. — Drugi karambol je bil pa na Erjavčevi cesti. Tam je namreč pridiral s praznim vozom hlapec Anton Škrbelc in zadel v nasproti došli obložen voz Frana Sojerja s tako silo, da mu je napravil na konjski opravi 10 K škode.

Od doma sta jo popihala iz Jesenice šolska učenca 11 in polletni Rajko Starb in 11letni Tomaž Kalle. Prvi je rdečeličen, ima štajerske hlače, modro-krizasto matrozno bluzo in pelerino. Drugi je bledoličen, ima lodnasto obleko in črno čepico. Odšla sta baje proti Gorici. Kjer se pojavita, naj se ustavita ter o tem obvesti orožništvo ali županstvo na Jesenicah, da zvedo o beguncih njuni starši.

Žepna tatvina. Predvčerajšnjem dopoldne je bila služkinji Mariji Breznikovi na trgu iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela 7 K denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Hrvatov, 27 Slovencev in 4 Ogr. 17 Hrvatov je šlo v Heb, 14 pa v Buchs. V Linc je šlo 16, na Dunaj 17, nazaj je prišlo pa 37 Kočevarjev. 40 slovenskih tesačev se je odpeljalo na Koroško, 42 Lahov pa v Dunajsko Novo mesto.

Izgubil je neki gospod zlat poročni prstan z letnico in napisom »Angela«.

Zatekla se je pred 6 tedni k posestniku Ivanu Bezljaju v Št. Vidu št. 49 tigrasta lovska psica, kamor naj pride lastnik po njo.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Cerkle-Čatež vlnudno vabi na letni občni zbor, ki se vrši po običajnem sporedu v nedeljo,

dne 2. marca ob 3. popoldne v gostilni g. Marinčeka v Cerkljah.

Društvena naznanila.

»Akademija« je imela snoči pri »Novem svetu« svoje redno letno zborovanje. Iz odbora poročila posnamemo, da je društvo vršilo tudi v preteklem letu svojo nalogo, kakor je bilo to mogoče ob malem zanimanju članov. Zlasti se je to pokazalo pri predavanjih, ki so več ali manj vedno stvar enih in istih gospodov. Pridobiti predavatelje za cele cikle, se je izkazalo za neoportuno. Društvo je priredilo 14 predavanj, izmed teh po eno v Trstu in Novem mestu, dve v Kranju, ostale v Ljubljani. Društvo je oskrbelo Simon Gregorčičevo knjižnico, ki je prišla to leto v last društva. Knjižnica je dobila tudi pravico javnosti. Knjižnici je priraslo v tem letu okoli 2000 knjig, meseca januarja se je izposodilo čez 3300 knjig. Društvo šteje 40 rednih in 70 podpornih članov. Izgubilo je med letom društvo sledeče svoje člane: dr. Josipa Cerka, prof. Peterlina, Antona Aškerc-a in prof. Frana Orožna. V znak častnega spomina se člani dvignejo s sedežev. Blagajnično poročilo izkazuje 159 K prebitka. Darovala je »Kmetka« posojilnica za ljubljansko okolico 100 K. V imenu pregledovalcev računov je predlagal gosp. dr. Anton Svigelj odbor absolutorij, ki se mu podeli z zahvalo za njegovo delovanje. Po nekaterih pojasnilih glede Simon Gregorčičeve knjižnice in po nasvetih nekaterih članov, zlasti gosp. urednika Pustostemška in nadrevidenta Podkrajšk'a, je predsednik prebral pismo gosp. prof. dr. Ilešiča, katerega nasvete je sprejel občni zbor z odobravanjem. Pri nato se vršičih volitvah so bili izvoljeni za predsednika gosp. dr. R. Molč; podpredsednik gosp. R. Pustostemšek; tajnik gosp. A. Sovrč; podtajnik gosp. E. Vodeb; blagajnik gosp. dr. Pučnik; knjižničar gosp. dr. Lah in kot odborniki gosp. dr. Lipold, dr. Pretner, Leskovšek, dr. Fettich-Frankheim in dr. Lavrenčič; namestniki gg.: Tičar, dr. Lončar in Lotrič. Za revizorje so bili izvoljeni gg.: dr. Svigelj, dr. Ravnikar in prof. Reisner.

Kranjska skupina društva c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani je imela dne 23. februarja 1913 ob 5. uri popoldan v Restavraciji Perles (Matjan) Prešernova ulica 9 svoj redni občni zbor. Zborovanje je otvoril podpredsednik gospod Bavdek. Pozdravil je navzoče člane iz Ljubljane ter zastopnike z dežele in sicer iz Jesenic in M. D. v Polju. Spominjal se je treh umrlih članov, na kar so zborovalci v znak sožalja vstali. Tajnik tov. Schischegg je prebral zapisnik lanskega občnega zbora in poročal o društvenem delovanju. Blagajnik tovariš Goljar je poročal o stanju društvene blagajne. Društvo je imelo 2389 K 29 v dohodkov in 2311 K 50 v stroškov, čisto premoženje znaša 77 K 79 v. Računski preglednik je izjavil, da je našel knjige v redu, na kar se je dalo tovarišu blagajniku absolutorij. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg. tovariši: Za predsednika Bavdek Vekoslav; namestnik Gruden Martin; za tajnika Gorjanc Karel; namestnik Cunder Anton; za blagajnika Goljar Valentin; namestnik Tome Jožef; za računskega preglednika Valentin Anton; namestnik Prošek Matija; za bolniškega preglednika Svetlič Jernej; namestnik Megušar Avgust; za knjižničarja Vogelcnik Ivan; namstnik Bratož Franc in za odbornike: Cuderman Matija, Ažnak Anton, Ravnikar Anton, Svetlič Ivan, Mozetič Franc, Lampe Jožef. V razsodišče: Zaječ Franc, Petrič Jakob, Božič Leopold. Za zaupnika v Jesenicah: Čop Alojzij, v Novem mestu: Oblak Jožef. Novo izvoljeni predsednik se zahvaljuje za mu izkazano zaupanje, apelira na člane in posebno na odbor, da se sej redno udeležujejo. S tem je bil dnevni red izčrpan in zlorovanje zaključeno.

Društvo nižjih mestnih uslužbencev ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 2. marca ob 10. dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu. Ker je dnevni red zelo važen, prosi se vse člane zanesljive udeležbe.

Na »Slavčev« zaključni plesni venček, ki se vrši v soboto, dne 1. marca v veliki dvorani Narodnega doma, se vabijo poleg cenj. obiskovalcev in obiskovalk tudi vsi člani ter prijatelji društva in plesa. Zabava je — kakor znano obiskovalcem prejšnjih let — neprisliljena. Preskrbljeno bode tudi za točno in solidno postrežbo. Torej prijatelji društva in č. društveniki — dobrodošli!

Telovadni odsek »Sokola L.« v Mostah pri Ljubljani priredi v nedeljo, dne 2. marca 1913 v restavraciji »Predovičovo selo« velik zabavni večer z igro: »Nemški ne znoj« in tombolo. Ker je to prva letošnja prireditel, pričakujemo od prijateljev tega ogroženega odseka mnogobrojne udeležbe. Na zdar!

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi svoj občni zbor v torek, 3. marca ob 8. zvečer v restavraciji »Gasthaus zum Magistrat« nasproti rotovža. Slovanski gostje dobrodošli!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes (par) se tretjič v sezoni vprizori Leharjeva priljubljena opereta »Grof Luksemburški« z gospodom Lj. Iličičem iz Trsta kot gostom v našlovi vlogi. — V soboto (nepar) se po večletnem premoru prvič v sezoni vprizori Rossinijeva opera »Brivec Seviljski«.

Slovensko gledališče. V soboto, dne 1. marca se vprizori prvič v sezoni Rossinijeva komična opera »Brivec seviljski«, ki velja za najdostopnejši vzor komične opere vseh časov in je še danes stalno na repertoarju vseh večjih odrov. To klasično delo ima svojo zanimivo zgodovino. Po naročilu vojvode Cesarinija jo je Rossini zložil v 25 dneh; 20. januarja leta 1816. je bila premijera. Opera je strahovito propadla, komponist je bil v smrtni nevarnosti; drugi večer je ubran legel, v mislih, da je njegovo delo pokopano, kar ga zbuje navdušeni klici »Evvi-va il maestro!« »Brivec seviljski« je dosegel presenetljiv, popoln uspeh. Dejanje in skladba sta polna graciozne šegavosti in vesele razposajenosti. Situačna komika, ki jo spremlja čudovita melodika in ritem, vzbuja neprestane izbruhe veselosti.

Umetnost.

V koncertih »Glasbene Matice« dne 7. in 9. marca, v katerih se bo, kakor že objavljeno, izvajalo veliko Dvořakovo delo »Mrtvaški ženin«, bodo sodelovale izvrstne solistične moči in sicer bo vloga neveste pela primadona zagrebške opere gđ. Mira Korošćeva (dve ariji in 4 dvošpeve). Vloga ženina poje odlični domači tenorist g. Josip Rijavec, gojenec k. kr. akademije za glasbo in vprizarjajočo umetnost, ki je meseca januarja jako uspešno nastopil v posebnem koncertu — in vloga baladnega pripovedovalca bo pel naš odlični basist slovenske opere g. Josip Križar. Vsi sodelujoči umetniki so rojeni Slovenci. Od njih zmožnosti, umetnosti in lepote njih glasov je pričakovati opravičeno najboljših uspehov.

Vstopnice za koncerta »Glasbene Matice« dne 7. in 9. marca se prodajajo od danes naprej v trafiki gđ. Jerice Dolenceve v Prešernovi ulici po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 20 v, za dijače po 60 v.

Glasbeno društvo v Ribnici priredi dne 2. marca t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela Arko v Ribnici svoj »l. družabni večer« ob pogrbenih mizah. Običajni »pomladanski koncert« za letos odpade. Na spored so: soli za klavir, gosli, bariton, potem kvartet, dalje sekstet in končno opereta »Gospod poštni ravnatelj«, kar vse bode vsled svoje melodičnosti in preciznega izvajanja gotovo ugajalo. Podrobnosti so razvidne iz vabil, ki so pri društvenem odboru vsakomur na razpolago. Z ozirom na navedeni spored, ugodni čas ter hotelirjevo izbornu kuhinjo in klet pridite vsi, tudi okoličani, posebno pa slavno učiteljstvo, da se zadivi požrtvovalnosti in izvežbanosti svojih koleginj in kolegov, ki jih bo sodelovalo nič manj, nič več kot sedem. — Odbor.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča. Taine razprave.

Včeraj sta se vršili dve tajni razpravi zaradi spolnih hudodelstev. Prav posebno je moralna propadlost izražena pri obtožencu Matevžu Potočniku, 42letnem, oženjenemu čevljarju v Predtrgu, ki je vrhu hudodelstev §§ 127 in 128 k. z. obenem zakrivil tudi hudodelstvo po § 131 k. z. Obdolženec, ki je obenem znan delomržež, postopač in vlačugar, je tudi notoričen žganjepivec ter nasilnež. V njegovi kazenski zadevi poizvedujočim orožnikom se je pri aretovanju dejansko zoperstavljaj in jim zagrozil, da se bode maščeval kadar bode prost. Tudi je obkladal orožnike z raznimi grdimi psovskami. Čevljarjskega obrta ni maral izvrševati, marveč se je potepal rajše po Kranjskem in Koroškem brez dela. Trditev, da postane ne-

umen, če le malo pije, in ne ve, kaj dela, je bila ovržena po zdravniških psihijatrih, ki so potrdili, da je obdolženec notoričen alkoholik, sicer pa duševno zdrav. Sodišče ga je obsodilo na osem let težke ječe.

Drugi slučaj tajne razprave se je vršil proti Valentinu Turkur, 59letnemu samskemu beraču na Vrhniki, enkrat zaradi hudodelstva oskrumbe že predkaznovan, se je znova pregrešil tega hudodelstva, ki je kazniv po § 126 k. z., in bil tudi krivim spoznan. Obsojen je bil na tri leta težke ječe.

Razne stvari.

* **Zrtev aviatike.** Iz Hanglarja poročajo: Aviatik Bruno Wernthgen je padel predvčerajšnjim zvečer z višine 60 metrov ter obležal mrtev.

* **Počenje sufragetk.** Iz Londona poročajo: V ponedeljek ponoči so našli blizu Newporta na veliki zahodni železnici prerezano signalno žico. Zraven pa so našli karto z besedami: Ven z žensko volilno pravico!

* **Požar v kinematografskem gledališču.** Iz Bruselja poročajo: V kinematografskem gledališču v vasi Teteghen pri Dünkirchnu je izbruhnil požar. Gledalcev, ki jih je bilo petsto, se je polastila velika panika. Tri osebe so bile usmrčene, 34 oseb pa težko ranjenih.

* **Generalna stavka v Belgiji.** Iz Bruselja poročajo: Predpriprave za generalno stavko se vrše z največjo naglico. Stavci se bodo pridružili stavki, vsled česar bodo časopisi prenehali izhajati. Kovinski delavci so dovolili kredit v znesku 100.000 K. Trgovske korporacije so se obrnile na kralja, naj prepreči stavko.

* **Lev razmesaril človeka.** Iz Kodanja poročajo: V kodanjskem zabavišču »Tivoli« je predvčerajšnjem krnil šef-urednik dr. Thomassen leva z mesom. Kar naenkrat pa je skočil lev ter raztrgal več palic kletke. Lev je napadel dr. Thomassena ter ga popolnoma razmesaril. Dr. Thomassen je bil mrtev, še predno so ga mogli rešiti.

* **Grozna dinamitna eksplozija.** Iz Madrida poročajo, da se je v Muelu izvršila grozna dinamitna eksplozija. Eksplozirala je večja množina dinamita, ki so ga rabili pri pristaniskih delih. Druga poročila pa pravijo, da je eksplozirala pomorska mina, 60 oseb, med temi dozdaj neznan general, so bili na mestu ubiti. Čez 100 oseb je bilo deloma težko, deloma lahko ranjenih.

* **Roparski morilci.** Iz Belgrada poročajo: Predvčerajšnjem ponoči so neznani zlikovci vlomili v stanovanje posestnika Nesalovića ter umorili njega in pet članov njegove rodbine. Kuharica, hišinja in hlapec so izginili. Najbrže so ti sami ali s pomočjo drugih izvršili umor. Morilci so oropali železno blaginico, umili si v kopalnici svoje okrvavljene roke ter na to pobegnili.

* **Japonski sodnik izvršil harakiri.** Rjošu je bil prisodnik najvišjega sodišča v Tokiu. Kot tak je zapazil, da so se dali nekateri podrejeni uradniki podkupiti. Naznanil je, toda uradniki so se proti njemu zarotili ter ga začeli na vse mogoče načine opravljeni. Ker pa Rošu ni imel drugega sredstva, da se izogne slabemu glasu, je izvršil harakiri, t. j. razparal si je trebuh.

* **Italijanska deputacija pojde v Petrograd.** Iz Petrograda poročajo: Tu delajo priprave za sprejem italijanske deputacije, ki bo dospela pomladi v Petrograd. Obstojala bo pod vodstvom industrijev in trgovcev pod vodstvom turinskega župana, grofa Rossija. Duma bo izvolila posebno komisijo, ki naj izdela program za sprejem. Člani te italijanske deputacije, ki bodo obiskali tudi Moskvo, Kijev in Odese, bodo predstavljeni tudi carju.

* **Zanimiv pastirski list.** V Vatikan je dospel zanimiv pastirski list kremonskega škofa Bonomellija, v katerem piše škof o jako spornem in perečem zgodovinskem vprašanju, namreč o razmerju med papežem in Italijo in o cerkvi in politiki. To pastirsko pismo, ki je zelo prostodušno in res precej stvarno pisano, v Vatikanu silno kritizirajo in gotovo je, da bo Vatikan to pismo demantiral. Svoječasno je vatikanski »Sanctum officium« že obsodil neko pastirsko pismo škofa Bonomellija, ker je škof Bonomelli zastopal mnenje, da je neobhodno potrebno za razvoj države in ljudstev, da se loči cerkev od države. To njegovo novo pastirsko pismo vzbuja v vseh krogih, v katoliških in nekatoliških jako veliko zanimanje.

* **Zanesljiv vodnik med časopisi** je pravkar v preprosto odlični opremi izišli časopisni katalog znane anončne ekspedicije J. Rafael na Dunaju, iz katerega si vsakdo, ki mu je treba pojasnila v zadevah inseratov-

vsled prijerne in razvidne razdelitve z največjo lahkoto vse sam poišče; ker dožite v tem ročnem katalogu vse potrebno in skrženi obliki pa praktični ureditvi. Navedeni so vsi politični časopisi Avstro-Ogrske in Nemčije ter vsi časopisi ter strokovni organi monarhije z vsemi dati ter tudi zanesljiv krajevni kaznemek. V obsežnem dopolnilu so navedbe uredniškega dela z lastnimi pojasnili posameznih časopisov skrbno dopolnjene. Interesantom se na željo pošlje katalog brezplačno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Avstrijsko-ruski sporazum.

Berolin, 27. februarja. »Post« poroča iz Petrograda, da je prišlo med Avstro-Ogrsko in Rusijo do principijalnega sporazuma in da bo prišlo v najbližnjem času v vseh točkah do kompromisa.

Dunaj, 27. februarja. »Reichs-post« piše v oficijoznem članku, da bo avstrijsko-ruski sporazum glede demobilizacije ruskih in avstrijskih čet razglašen najbrže koncem tega tedna. Principijalna odločitev v tem vprašanju je padla v predvčerajšnji konferenci pod predsedstvom carja. Izredne priprave na jugu ostanejo še naprej v veljavi.

Avstrijsko-ruski sporazum je neposredna posledica misije princa Hohenthoeja.

Petrograd, 27. februarja. Diplomatični krogi zatrjujejo, da je avstrijsko-ruski kompromis posledica carjeve odločitve, ki je hotel na dan jubileja hiše Romanov imeti popolnoma razjasnen položaj, ker hoče izdati ta dan na svoj narod mirovno poslanico.

Konferenca veleposlanikov.

Belgrad, 27. februarja. Glasom poročil iz Dunaja bo Rusija v današnji seji veleposlanikov privolila v avstrijsko zahtevo, da pripade Skader Albaniji. Srbija naj dobi baje pokrajine zahodno od Peča, Djakovice in Dibre ter ob reki Vardar do Soluna. Razen tega dobi Srbija nevtralen izhod na Jadransko morje. Najbrže pride srbski ministrski predsednik Pašić z ozirom na preobrat v mednarodnem položaju v kratkem na Dunaj.

Dunaj, 27. februarja. Po informacijah iz diplomatskih krogov se današnja konferenca veleposlanikov ne bo pečala z vprašanjem albanskih mej, ker hočejo počakati veleposlaniki prej demobilizacijo ruskih in avstrijskih čet.

Mirovna pogajanja med Turčijo in Balkansko zvezo.

Carigrad, 27. februarja. Turški diplomatični krogi zatrjujejo, da bo Turčija vsekakor sklenila preljudni mir predno bosta padla Skader in Odrin. To stališče zagovarja vsaj veliki vezir, kabinet pa ni edin.

Pariz, 27. februarja. »Echco de Paris« zatrjuje, da so mirovna pogajanja v polnem teku. Vodi jih bolgarski poslanik v Petrogradu s posebnim delegatom Turčije.

Carigrad, 27. februarja. »Turquei« naznanja, da se bodo mirovna pogajanja pričela v ponedeljek.

Albansko vprašanje.

London, 27. februarja. Tu so mnenja, da se bodo velesile v drugem tednu meseca marca zedinile glede vseh še nerešenih vprašanj in tudi glede obmejne Albanije. »Daily Telegraph« poroča z Dunaja, da bo pripadla Djakovica Albaniji, med tem ko bo dobila Srbska samostan Dečani in mesto Dibro.

Obmejitev Albanije.

Budimpešta, 27. februarja. »Pester Lloyd« poroča iz Belgrada, da bosta pripadli Srbiji mesti Djakova in Diber. Črnigori pa Peč. Glede Skadra je baje Rusija privolila v to, da se priklopi bodoči Albaniji. Glede bodočih bolgarsko-srbskih mej se zatrjuje, da bo Srbija dobila tudi ozemlje zahodno od reke Vardar do Soluna, ki ostane grški.

Bolgarska in Rumunska.

Dunaj, 27. februarja. Jugoslovanska korespondenca poroča iz Sofije: Nacionalna stranka deluje že več dni, da bi spravila v javnost odpor Bolgarske proti odstopu Silistrije. Poslanci iz Dobrudže so odpotovali v svoje volilne okraje, da sestavijo odposlaništva, ki se bodo zglašila pozneje pri ministrskem predsedniku Gešovu, da protestirajo proti odstopitvi onih delov Silistrije, v katerih stanujejo Bolgari.

Bolgarska vojska na bojiščih v Traciji.

Sofija, 27. februarja. Uračno so se zbrali podatki o številu bolgarskih vojakov na bojiščih. V Traciji stoji 227.000 mož behpte. 724 topov, 3 pol-

ki gorske artilerije, 3200 mož kavalerije, k temu pridejo še 3 divizije in 100 poljskih topov pred Odrin, ter vse garnizije v Makedoniji in v Traciji.

Nov prevrat v Turčiji.

Carigrad, 27. februarja. Policija je zastražila hišo poveljnika I. armadnega zbora Javer-paše, ker so se tam vršili tajni sestanki — častnikov, ki so člani lige. Policija sumi, da pripravljajo liga nov državni prevrat in da hočejo častniki izdati proklamacije proti sedanjim vladi.

Konzul Prochaska.

Dunaj, 27. februarja. Znan avstro-ogrski konzul Oskar Prochaska v Prizrenu je imenovan za konzula v Rio de Janeiro.

Prijet avstrijski oficir.

Belgrad, 27. februarja. Na srbski meji je bil prijat avstrijski stotnik M. Suchatsch radi vohunstva proti Srbom. Fotografiral je baje srbske utrdbe.

Kucovlahi.

Budimpešta, 27. februarja. Odposlanstvo Kucovlahov je prišlo včeraj popoldne k ogrskemu ministrskemu predsedniku Lukacsu. Govornik deputacije, dr. Murno, je prosil ministrskega predsednika, da naj zastavi pri rešitvi balkanskega problema svoj vpliv. Ministrski predsednik je obljubil svojo pomoč.

Srbski beguni.

Belgrad, 27. februarja. Vlada je vložila pri avstrijskem poslaniku pritožbo, ker zadržujejo avstrijske oblasti onih 41 turških vojakov iz Srbije, ki so bili začetkom vojne pobegnili na Grško in ki so jih potem poslali čez Avstrijo v Srbijo.

Turške finance.

Carigrad, 27. februarja. Baje se je te dni obrnila neka skupina kapitalistov, ki jo zastopa Sirec Nedžib Asfer, zopet na vlado zaradi odkupa ali najma obsežnih kronskih domen v Siriji in Mezopotamiji.

Hamidie.

Carigrad, 27. februarja. Križarka »Hamidie« je glasom poročila tukajšnjega angleškega veleposlanika zapustila predvčerajšnjem Haifo v smeri proti Bejrutu.

Debata o zunanjih politiki v narodnogospodarskem odseku.

Dunaj, 27. februarja. V današnji seji narodnogospodarskega odseka je sprožil češki nar. soc. poslanec Choc debato o zunanjih politiki. Predložil je dvanajst peticij bednih tkalcev Severne Češke, ki se pritožujejo, da jih je vojno stanje popolnoma uničilo. Posl. Choc je utemeljeval upravičenost delavskih pritožb ter poudarjal, da bi bilo treba napovedati najenergičnejši boj kateriji, ki ruje in škruva na vojno. Končno je predlagal resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj ukrene vse potrebno, da bodo takoj poklicani z mej vsi rezervisti. Chocovo resolucijo je odsek splošno odobral. Nemška poslanica dr. Preissler in dr. Licht sta vložila posebni resoluciji, v katerih se izražajo zadoščenje nad včerajšnjimi izjavami min. predsednika grofa Stürgkha o predstoječi demobilizaciji, obenem pa izražajo obžalovanje radi včerajšnjega članka v »Fremdenblattu«, v kateremu je »Pressbureau« stvari samo škodoval, ker je ta članek vzbujal dvome o resničnosti Stürgkhove izjave.

Dunaj, 27. februarja. Nemški posl. dr. Hummer je vložil interpelacijo o Stürgkhovi izjavi in o članku »Pressbureau« v »Fremdenblattu«.

Maršalski svet.

Dunaj, 27. februarja. Včeraj dopoldne se je nadaljevala v Schönbrunu vojaška konferenca pod predsedstvom cesarja. Konferenca so se udeležili tudi nadvojvode Franc Ferdinand, Friderik in Leopold Salva- tor, dalje vojni minister, šef generalnega štaba, vojaški inspektorji in ogrski domobranski poveljnik pl. Klobučar. Konferenca je trajala od 10. do pol 12.

Izjava grofa Stürgkha k zboljšanju zunanega položaja.

Dunaj, 27. februarja. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bodo severno — češki poslanci, vpricho katerih je podal včeraj grof Stürgkh izjavo glede izboljšanja zunanega položaja, pričeli posebno parlamentarno akcijo, ki naj dožene, zakaj skuša glasilo zunanega urada »Fremdenblatt« to Stürgkhovo izjavo, h kateri je bil Stürgkh opravičen, oslabšati. Udeleženi poslanci vedo, da je grof Stürgkh prebral to izjavo iz listka, ki je prišel iz zunanega urada in da je zunanji urad vsebino tega listka odobril.

Totalizerski davek.

Dunaj, 27. februarja. Finančni odsek je pričel danes debato o tota-

lizerskem davku. Specijalna debata se bo vršila v treh oddelkih.

Avstrijska mornariška naročila.

Dunaj, 27. februarja. Pododsek proračunskega odseka, ki ima nalogo presojati mornariška naročila, ki so bila izročena nemškimi tvrdkam, je začel danes zasliševati zastopnike trgovskih krogov. Zastopnik trgovskega ministrstva je zahteval vpogled v knjige, odsek pa je to odklonil.

Ogrska volilna reforma.

Budimpešta, 27. februarja. Današnje seje ogrskega državnega zbora se opozicionalci niso udeležili. Predsednik je naznanil, da je Zichy odpušen. Referent poslanec Nemec je referiral o volilno reformni predlogi. Za podpredsednika je bil izvoljen poslanec Szasza. V ponedeljek se prične razprava o volilni reformi.

Cuvaj in Šusteršič.

Dunaj, 27. februarja. »Wiener Deutsche Correspondenz« poroča, da je Šusteršič interveniral v zadnjih dneh pri min. predsedniku Stürgkhu, ter ga vprašal, kedaj bo konec Cuvajevega režima. Ministrski predsednik Stürgkh mu je odgovoril, da je to notranja ogrska zadeva, da pa upa, da se komisarijat odpravi še pred Veliko nočjo. Sedaj se vrše pogajanja med bivšim banom Raichom in voditelji pravaške stranke dr. Frankom in Starčevićem, katerih se udeležujejo tudi nekateri pristaši Tomažičevega režima.

Hrvaška dobrotnica.

Zagreb, 27. februarja. Tu je umrla branjevka Katarina Bederski, ki je zapustila vse svoje imetje v znesku 150.000 kron raznim dobrodelnim društvom. Glavna dediča sta »Društvo za spasavanje« in »Otroški dom«.

Avstro-ogrski veleposlanik v Petrogradu.

Petrograd, 27. februarja. Avstro-ogrski veleposlanik v Petrogradu, grof Thurn, dementira vest, da hoče zapustiti Petrograd.

Francoska in Rusija.

Pariz, 26. februarja. Lastnoročno carjevo pismo Poincaréju se bavi z aijanco med Francosko in Rusijo. Zveza odgovarja interesom obeh narodov in je važen faktor za evropski mir. Obe vladi morata delati na okrepčanje zveze, ki obstoja že 20 let, in bo tvorila tudi v bodočnosti podlago za zunanjo politiko ruske vlade. Zato je neizogibno potrebno, da postane ta zveza trajna. Poincaré je odgovoril v daljši brzojavki, v kateri se je zahvalil za odlikovanje z redom Sv. Andreja in v kateri obljubljuje, da bo deloval tudi kot predsednik republike v istem smislu za zvezo kakor je deloval kot ministrski predsednik.

Središče potresa — Lješ.

Dunaj, 27. februarja. Epicentrum potresa, ki ga je zaznamovala tudi ljubljanska potresna opazovalnica, je, kakor se je sedaj dognalo, Lješ ob Jadranskem morju.

Pomožitev italijanske vojske.

Rim, 27. februarja. Italijanska vlada je sklenila z ozirom na pomnožitev nemške in francoske armade predložiti parlamentu v najkrajšem času novo vojaško predlogo.

Obsodba pariških avtoapačev.

Pariz, 27. februarja. Po 20urni zaključni razpravi je bila razglašena ob 3. jutraj obsodba proti 20 pariškim avtoapačem. Porotnikom je stavil sodni dvor 383 vprašanj. Stiri apachi in sicer Dieudonné, Gallenie, Gmody in Monier so bili obsojeni na smrt. Tri ženske so bile oproščene. Dva apacha sta bila obsojena na do smrtne ječe, vsi drugi na 2- do 5letno ječo.

Nova vojaška predloga v Nemčiji.

Berolin, 27. februarja. Stroški za novo vojaško predlogo bodo, kakor vse kaže, veliko večji kakor so prvotno mislili. Najprvo so mislili, da bodo stroški narasli na 100 milijonov mark, nato se je govorilo da bo ta vsota narasla na 150 milijonov mark kar pa se je takrat zanikalo. Sedanja situacija pa kaže, da bo ta proračun prekorajčil v očigled prenarobam, ki jih namerava napraviti vojna uprava, 200 milijonov mark.

Revolucija v Mehiki.

Mehika, 27. februarja. Le malo je upanja, da se v kratkem napravi v Mehiki mir. Uporniki razvijajo zlasti na severu živahno agitacijo. Tudi na jugu je prišlo do požigov.

New York, 27. februarja. Iz Mehike poročajo, da so Huertove čete ujele in ustrelile še drugega brata ustreljenega predsednika Madera, Emilijana Madera, ko je hotel vprizoriti s svojim bratom Raulom rojstnem mestu Madera protirevolucijo. Baje so ustrelili tudi Maderovga strica Alberta Madera v Sihuaju.

Razgled po slovanskem svetu.

— Jubilej dinastije romanovske. Povodoma tristoletnice ruske vladarske rodbine Romanovov je posebna komisija gosudarstvene dume sklenila na predlog grofa Musina Puškina priporočati, naj narodno zastopstvo dovoli v oslavo tristoletnega vladanja Romanovov vsako leto 300 do 500 milijonov rubljev za melioračni fond. Pripomniti moramo, da je to delo, ki naj zboljša naravne predpogoje ruskega poljedelstva, zamišljeno na jako široki bazi. Iz tega fonda bodo dajali podpore za pogozdovanje, za napravo jezov proti vodi. Erar bo kupoval nerodovitna zemljišča, da jih na umeten način izpreme v rodovitna. Ustanavljali bodo tudi hidrotehnična učilišča, da vzgajajo dobre strokovnjake. Druga komisija je sklenila priporočati, naj se z ustanovno glavnico 1 1/2 milijona rubljev ustanovi vzoren pedagoški zavod, za vzdrževanje katerega naj se vsako leto prispeva 400.000 rubljev. Ta komisija je tudi sklenila, da se v spomin tristoletnega jubileja ustanovi 93 novih učiteljskih seminarjev. Ustanovitev vseh teh seminarjev bi veljalo okoli 20 milijonov rubljev.

Gospodarstvo.

— Zidarski tečaj za zgradbo vzornih hlevov, svinjakov in kapnic se vrši v času od 10. do 18. marca t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani. Na tečaj se sprejemajo zidarski mojstri in pomočniki s Kranjskega. Vsak udeleženec dobi v delno pokritje stroškov prispevek v znesku 20 K. Sprejeme se največ 20 udeležencev. Prijavitelj se je najkasneje do 5. marca na deželni odbor.

Poslano.*)

„Skorpionu“ dopisniku v „Gostilničarskem Vestniku“ št. 3. malce v odgovor.

Pod Vaši značajnosti popolnoma odgovarjajočim imenom „Skorpion“ se skrivajo, ste izbruhili v omenjenem listu pod člankom „Cedne razmere“ nekaj gorostasnih neresnic, katere vam hočem s tem nekoliko popraviti. Da Vas je k temu članku privedla samo zavist, o tem ne bo dvomil nihče, kdor razmere količkaj pozna.

Maščevanje je sicer sladko in malo manjka, da ne obrnem biča in ne predočim Vaših vrlin in Vaših sposobnosti, kar se tiče Vaše obrti in kar se tiče poslov, katere ste opravljali nekoč, ko ste imeli čast služiti erarju. Da nam je vsem znano, kako ste vršili svoje posle, ko ste imeli poštni nabiralnik, o tem ste menda dovolj prepričani.

Toda pustimo to, preidimo k stvari! V prvi vrsti ni res, da je v okoliščini gostilničarske zadruge na Bledu eksistirala gostilna dve leti in pol, ne da bi imeli izvršiteljske koncesije. Res je pa, da se je koncesija od omenjene hiše vrnila še le pred dobrimi 3 meseci. Omenjate, da se je najemniku rečene gostilne od obrtne oblasti zabranilo nadaljevati obrt neke druge gostilne in da je bil kaznovan na 100 kron in da je imel o obrti take pojme, ki so v sramoto stanu. Kar se tiče prvih dveh točk, omenim, da je to laž, kar se pa tiče sposobnosti najemnika, o tem bi se pa dalo ravno gospodu „Skorpionu“ marsikaj očitati. Sploh pa o sposobnosti ne more soditi „Skorpion“, sodijo naj veščaki.

Da je gostilna delala cele noči, je tudi zlagano in čije gostilna res eksistence nezmožna, o tem bodele imeli kmalu dokaze. Sploh pa mislim, da zadruge nikakor ni kompetentna oblast in da nam ona ne bo še dolgo ne izdajala zakonov. Za to so druge oblasti.

Zlagano je tudi še nadalje, da je najemnik priredil tri mesece po predlagani zatvoritvi gostilne po dovoljenju občine ples. Res pa je, da ga je za tisti dan dovolilo okrajno glavarstvo. Resnici ne odgovarja dalje, da bi bilo okrajno glavarstvo kaznovalo najemnika hiše za 10 kron.

V članku si nasprotujete grozno; preje pravite, da je referent kriv, na koncu pa zopet hvalite referenta in pripisujete krivdo politični upravi kot taki. Zelo neložnično mislite.

Vaše skrupulacijo, g. „Skorpion“, nam prav nič ne inponira in bolje bi bilo, da se ravna po onem starem izreku „Si tacuisses“ i. t. d. Pa brez zamere!

Tudi gostilničar.

* Za vsebino tega spisa je odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. februarja: Pavla Lenarčič, hči ključavničarskega pomočnika, 5 tednov, Rožna ulica 8.
Dne 25. februarja: Ivan Pirnat, posestnik, 41 let, Poljanska cesta 16.
— Alojzija Perles, posestnikova žena, 50 let, Prešernova ulica 7.
— Anton Bole, delavec, 80 let, Radeckega cesta 9.

Ali Vaš otročiček že hodi?

Ali ste svojemu otročičku, ki še ne zna hoditi, že kdaj dali Scottove emulzije? Scottova emulzija malega krepki in zlasti njegovim kostem dovaja potrebni šrob, da se bo kmalu postavil na nožice, za nekaj časa pa shodil.

SCOTTOVA EMULZIJA

Biti pa mora pristni Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi šb v v pisarnih manjših dobiti od trdnice SCOT & BOWNE, d. z. o. s. na Dunaju VII. sklicuje se na naš list enkratno vpošiljate; pošiljajo od k k le karne

Mnenje gosp. dr. B. Szybowskega, ordin. em. materinstva in klinike za ženske bolezni v Varšavi.

Gosp. J. Serravallo

Vaše železnato kina - vino Serravallo sem rabil v slučajih oslabelosti in po operacijah in sem bil z doseženimi uspehi popolnoma zadovoljen.

Varšava, 22. aprila 1911.
Dr. B. Szybowski.

Bay - rum s konjčkoma

trčrke Bergmann & Co. Dečin na Labi ostane prej ko slej najboljši vseh rod za glavo, za racionalno negovanje las, zabranjujé vsakršno tvoritev luskin, prezgodnje osive nje in izpadanje las ter iaci lasne korenine. Premnogo priznanj. V steklenicah po K 2 — in K 4 — se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepčuje lasišče, odstraňuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialni, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Reslova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega iubil. mostu

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagin tužne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginje v Ljubljani.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. februarja 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11.54
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	12.20
Rž za april 1913	za 50 kg	9.76
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9.72
Oves za april 1913	za 50 kg	9.93
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8.76
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7.61
Koruza za julij 1913	za 50 kg	7.86

Svila za neveste

od 1 K 85 vjn. meter naprej v vseh barvah. Franko in še osamljeme se pošilja na dom. Bogata izbira vzorov se pošilja v prvo pošto. — G. Henneberg, dvorni dob. Nj. V. nemške cesarice, Zürich. 3

Ustna voda

KALODONT

Zobna krema

Ziviljensko vprašanje za vsakega

je zdrav telodec. Dolžnost človeka je tedaj, da si ohrani zdrav telodec, ali pa, če se pojavijo nerednosti, jih odstrani

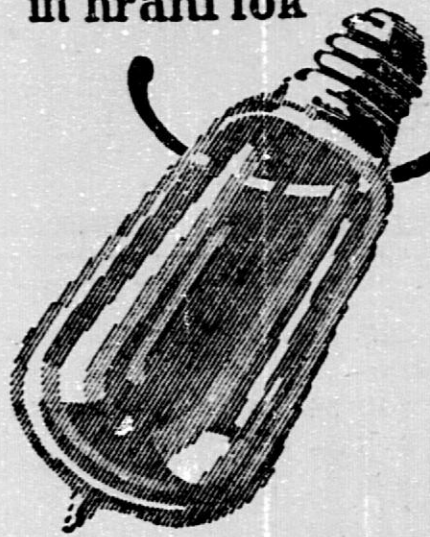
Po mnogih zalivalnih pismih, pa so se izkazala za povzročila slasti in odstranitev slabe prebave, telesnega zaprtja, vsehavanja, slabega okusa, slabosti, nemožnosti spanja itd. — Pri desetletja „BRADY-JEVA ŽILODOGE KAPLJICE“ preje »Marijceljske kapljice, kot za esljivo domače sredstvo pri motenju prebave pri otrocih in odraslih najuspešnejše

P ziti se je treba pred enako se glasečimi ponaredkami in falsifikacijami in naj se pazi na varstveno znamko Matere božje s otrokom na desni roki in na podpis

Dobiva se v vseh lekarnah v steklenicah po 90 vjn in K 1.60. Razpošilja se na deselo po lekarnu G. Brandtja, Dunaj I., Fleischmarkt 2.482 (6 steklenic K 5.40, 4 dvojne steklenice K 4.80 brez vsakih stroškov.)

Vertex

je trpežna in hrani tok

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 356.2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
26	2. pop.	73.0	7.7	sr. jzah.	brezobl.
„	9. zv.	73.1	2.6	brezvetr.	„
27	7. zj.	73.6	—2.6	sr. sever	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 0.5, norm. 0.9 Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Tužnim in vendar udanim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsega-mogočnemu dopadlo vzeti k Sebi našo ljubljeno soprogo, oziroma mater, gospo

Franciško Povše roj. Kovačič

danes, dne 26. svečana ob 5 1/2 uri popoldne, po dolgi, jako mučni bolezni in večkrat prevedeno s svetimi zakramenti za umirajoče, v 78. letu svoje življenske done.

Pogreb nepozabljene nam pokojne bode v petek, dne 28. svečana ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti

Sv. maše zadušnice se bodo opravile v raznih cerkvah. Pokojno priporočamo vsem v blag spomin in pobožno molitev.

V Mokronogu, 26. svečana 1913.

Janez Povše,

soprog.

Ivan, Franc, Nikolaj,

sinovi.

Marija poroč. Ažman, Franciška, Alojzija poroč. Strel, hčere.

Slov. akad. športni klub „Mahan“ na Dunaju naznanja žalostno vest, da je njega član in blaginik, tovariš

med. Tine Jenko

v torek, dne 25. februarja 1913 nenadoma preminul.

»Mahan« mu ohrani časten spomin.

Na Dunaju, 26. februarja 1913.

Sprejme se ob dobri plači fin in samostojen 768

urarski pomočnik

več kakega slovanskega in nemškega jezika. Pismene ponudbe na

Rudolf Bizjak, urar in trgovec, Opotija.

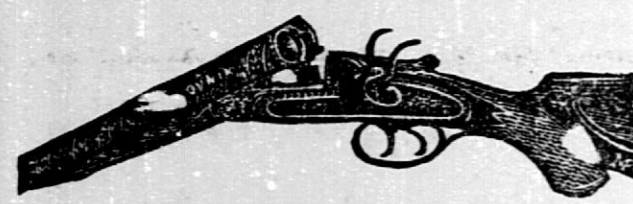
Sprejemem

kontoristinjo

zmožno samostojnega knjigovodstva za takoj J. Krašovic, Žalec v Savinski dol.

Dr. Ivan Oračen

ne ordinira do preklica.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 (Kolizej).

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

.. v različnih najnovejših slogih. ..

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

.. različne kakovosti. ..

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolzni v prsih kašelj, katar, influenco, naduho.

Dobiva se po vseh lekarnah.

Originalni zavitek 4 K.

Dobiva se po vseh lekarnah.

„SLAVIJA“

.. - - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Rezervni fond K 88,401.483-86 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,237.895-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vas pojasnila dalje: čigaj pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo čenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Uradnik

želi popoldanske službe v kaki pisarni.
Vstop takoj. Cenjene ponudbe pod
„Dobra moč 27“ Ljubljana, po-
štno ležeče. 778

Lepo meblovana soba

se s 1. marcem odda event. tudi s hrano.
Poize se: Poljanska cesta št. 7. 776

:: Moderno zidana ::

Hiša

s tremi lepimi stanovanji s kopeljo.
se ugodno proda na Poti v Rožno dolino 42.

Kupujem

samo danes in jutri starinske stva-
ri iz porcelana, stekla, pohištvo, slike,
doze, pablače itd. itd. kakor tudi vsak
posamezni predmet, ki je čez 80 let
star. Cenjeni dopisi v nemškem jeziku
pod „Wiener Sammler“ v Ljublja-
ni hotel pri Maliču. 763

Vljudno povabljam p. n. občinstvo na
ogled najnovejše pomladanske mode.

Specialna modna trgovina
:: za gospode in dečke ::

J. KETTE
Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Stare ponarejene zobe

kupuje specialist samo danes in
jutri od 5.—6. ure v hotelu pri
„Maliču“, II. nadstropje, soba 27.
773

Lepo meblovana 721

mesečna soba

:: se takoj odda ::
Tabor št. 5, II. nadstropje, levo.

Domača otroška vrtanica

išče službe. 757

Vstopi takoj. — Ponudbe naj se bla-
govolijo do 15. marca poslati uprav-
ništvu „Sl. Nar.“ pod „Vrtanica 18“.

Dva še dobro ohranjena

portala

z izloženim oknom, železnim
zastorem in senčno streho 609

preda po nizki ceni

Simon Kmetetz, Ljubljana, Keiudvorska ulica 25.

Krasni moderni spomladanski
kostumi, moderne jope in
plašči, vrhinja krila, razno-
vrstne bluže v najnovejši izbiri
in dobrega okusa priporoča

687

Modna trgovina

: P. MAGDIČ :

Ljubljana — nasproti glavne pošte.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

:: in krstni opravi. ::

48
uradi

ozdravi brez vbrizganja pri
gospodih in damah vse bo-
lezni spolovil, iztok, kapa-
vico, bolezn v mehurju, kjer
drugi pomočki odpovedo.

Hernial - Dragée

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za
13 eno zdravljenje. — Izdeluie
Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:
Lekarna Mariahill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20
po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Kompanjon

se sprejme takoj 756

v večjo eksportno tovarno švicarskih plete-
nin z 10 do 15 tisoč kron gotovine, katera
bi se naložila v banko ter ostala razen
obresti nedotaknjena. — Ponudnik mora biti
lepe preteklosti, marljiv, pošten, ter mora biti
zmožen nemškega trg. dopisja kakor tudi
knjigovodstva. Oziralo se bode le na ne-
oženjenega ne še 30 let starega go-
spoda, ker mu je dana prilika, postati
sorodnik lastnika trgovine, ter s tem
tudi lepe bodočnosti. Dolenjci ali Sp.
štajerci imajo prednost. — Glede delitve
dobička in izgube, po dogovoru čez mesec
dnij praktičnega delovanja. — Ponudbe v
slovenskem in nemškem jeziku s sliko, ter
referencami je poslati na

Postfach Nr. 5461, St. Gallen, Linsenhübl (Švica).

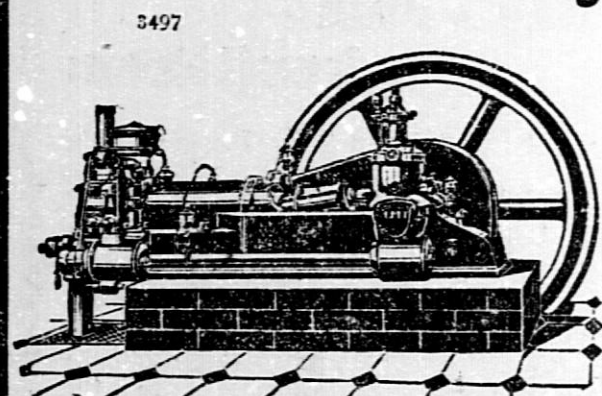
Syrup Sarsaparillae
ompos s sidrom.
Čistilo krv. Štekl. K 3-60 in 7-90.

Liniment s sidrom Capsici
ompos.
Kredencito za Pains-Expeller s sidrom.
Bolečine ublažujejo sredstvo za vrganje
pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. št. št.
Steklenica K 1-40. 1-40. 2-—.

Zeluznato beljakovinska tinktura
s sidrom.
Za malekronost in bledilnost.
Steklenica K 1-40. 1-40. 2-—.

Dobiva se po lekarnah ali po naravnosti od
Dr. HORTENZIEVE
lekarnar „Pri svinu levo“, Praga I.
Klášterská ulica 8.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

za bencin, bencol, petrolin, surovo
olje, sesalni plin, svetilni plin i. t. d.
Motorji za surovo olje „sistem
Diesel“. Bencinove lokomobile.
Najmodernejša konstrukcija.
Največja tvornost! Najvarčnejši obrat!
Dosej prodanih čez 115.000 mo-
torjev z 1,175.000 konjsk. silami.
Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via Torre Bianca 10.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvo, da se nahaja njegov

cvetlični salon
Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, irakov itd!

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Pozor, kolesarji!

Pred nabavo kolesa ob bližajoči se seziji si izvolite pogle-
dati mojo največjo zalogo vsakovrstnih in najfinjših Puchovih
koles (edino zastopstvo) in prepričali se boste o izborni
kvaliteti. — V zalogi se dobe vse kolesarske potrebščine in
vsa popravila se izvršujejo v lastni mehanični delavnici.
Torej pozor, najboljši in najcenejši nakup le pri trvdki

FR. ČUDEN, Prešernova ulica št. 1.

Poleg tega tudi najfinejši šivalni stroji.

— Pouk za vezenje brezplačno. —

Naročajte cenike za kolesa, šivalne stroje, ure in zlatnino, tudi po pošti prosto.

Ventilni vozovi.

:: 14/18, 24/28, 40/45 HP. ::

Vozovi brez ventila.

:: 25/30 in 30/35 HP. ::

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.
Liberce, Češko.

Karel Čamernik & Ko.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9-12.